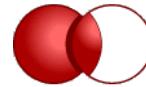

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. vrifbih.ba, e-mail: urevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA BUDŽETA
KANTONA SARAJEVO
ZA 2013. GODINU**

Broj: 04-01/14

Sarajevo, juli 2014. godine

SADRŽAJ

I.	NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	1
II.	IZVJEŠTAJ O OBavljenoj REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	4
1.	Uvod	4
2.	Predmet, cilj i obim revizije	4
3.	Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja.....	4
4.	Sistem internih kontrola	6
5.	Budžet za 2013. godinu	7
5.1	Izvršenje budžeta za 2013. godinu	9
5.2	Finansijsko izvještavanje	10
5.3	Prihodi i primici	10
5.3.1	<i>Prihodi od poreza</i>	10
5.3.2	<i>Neporezni prihodi</i>	11
5.3.3	<i>Prihodi od vlastite djelatnosti</i>	11
5.3.4	<i>Prihodi od koncesija</i>	12
5.4	Rashodi i izdaci.....	13
5.4.1	<i>Izdaci za bruto plaće i naknade</i>	13
5.4.2	<i>Izdaci za materijal i usluge</i>	15
5.4.3	<i>Tekući transferi</i>	18
5.4.3.1	<i>Subvencije javnim preduzećima</i>	20
5.4.4	<i>Tekuća rezerva</i>	21
5.4.5	<i>Kapitalni transferi</i>	22
5.4.6	<i>Finansijski rezultat</i>	23
6.	Imovina, obaveze i izvori sredstava	24
6.1	Imovina (gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja i stalna sredstva)	24
6.1.1	<i>Novčana sredstva</i>	24
6.1.2	<i>Kratkoročna potraživanja</i>	25
6.1.3	<i>Stalna sredstva</i>	26
6.1.3.1	<i>Dugoročni plasmani</i>	28
6.2	Obaveze (kratkoročne obaveze i razgraničenja, dugoročne obaveze)	29
6.2.1	<i>Kratkoročne obaveze i razgraničenja</i>	29
6.2.2	<i>Dugoročne obaveze</i>	29
6.3	Popis imovine, potraživanja i obaveza.....	31
6.4	Vanbilansna evidencija	31
7.	Javne nabavke	32
8.	Sudski sporovi	33
9.	Ostali nalazi	34
10.	KOMENTAR.....	34
III.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	36
IV.	PRILOG FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	1
	Godišnji izvještaj o izvršenju Budžeta za 2013. godinu	1
	Bilans stanja na dan 31.12.2013. godine	1

I. NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Budžeta Kantona Sarajevo za 2013. godinu (Račun prihoda i rashoda, Bilans stanja, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta) na dan 31. decembar 2013. godine i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodne strukture Vlade i budžetskih korisnika Kantona odgovorne su za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ova odgovornost obuhvata kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima.

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodne strukture Vlade i budžetskih korisnika Kantona su odgovorne i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa na osnovu kojih su transakcije i iznosi objavljivani u finansijskim izvještajima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosudjivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještima uslijed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonskim propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizijski dokazi o tome da li se sredstva koriste za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni, odgovarajući i osiguravajući osnov za naše mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

1. Planiranje javne potrošnje u iznosu od **739.740.000 KM** nije bilo zasnovano na ostvarivim prihodima, primicima i finansiranju, a tokom godine izvršenje budžeta nije praćeno shodno Zakonu o budžetima u FBiH, (uravnoteženje ostvarenih prihoda i rashoda) što je imalo za posljedicu tekući deficit od **35.175.830 KM** i akumulirani deficit u iznosu od **119.596.593 KM. KM** (tačke: 5., 5.1 i 5.4.6 Izvještaja);
2. Budžetski korisnici na pojedinim pozicijama stvorili su obaveze iznad onih koje je odobrilo zakonodavno tijelo, odnosno prekoračenje Budžeta od **25.696.547 KM** (tekuće obaveze **17.588.487 KM**, sudska izvršenja po osnovu tužbi zaposlenika **2.161.007 KM**, razlika plaće za

2012. godinu 946.780 KM i plaće i naknade kod osnovnog i srednjeg obrazovanja 5.000.273 KM), čime je postupljeno suprotno članu 4. Zakona o budžetima u FBiH i Zakonu o izvršavanju budžeta Kantona. Prekoračenje potrošnje je priznato u finansijskim izvještajima na osnovu odluke Vlade bez prethodne saglasnosti Skupštine (tačke: 5.1, 5.4.1, 5.4.2 i 5.4.3 Izvještaja);

3. Potraživanja od koncesionih naknada iskazana u iznosu od 1.333.758 KM nisu realno i tačno iskazana, jer Ministarstvo privrede nije vodilo tačnu i potpunu pomoćnu evidenciju dugovanja koncesionara na osnovu koje je izvršeno evidentiranje (tačka: 5.3.4 Izvještaja);
4. Ne možemo potvrditi opravdanost i osnovanost zaključivanja ugovora o djelu (574.553 KM) za redovne poslove i zadatke, iskazane usluge stručnog obrazovanja (329.253 KM) i usluge reprezentacije (389.119 KM) zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom korištenja istih (tačka: 5.4.2. Izvještaja);
5. Ne možemo potvrditi pravilnost visine planiranih i doznačenih sredstava za subvencije javnim komunalnim preduzećima u iznosu 30.679.381 KM, od čega 22.621.715 KM iz resora Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša i 8.057.666 KM Ministarstvo saobraćaja, jer nije utvrđena pojedinačna obaveza Kantona za pokriće razlike niže utvrđene cijene u odnosu na stvarnu (tačka: 5.4.3.1 Izvještaja);
6. Namjenska sredstva u iznosu od 8.765.003 KM (naknade za okoliš, šume, vode i parkirališta) na datum bilansa nisu bila raspoloživa na računima, jer su korištena za tekuću likvidnost (tačka: 6.1.1 Izvještaja);
7. Stalna sredstva i izvori sredstava nisu realno iskazani i podcijenjenji su u iznosu od najmanje 5.556.002 KM. Od čega 5.335.974 KM se odnosi na Direkciju za puteve i 220.028 KM na JU Zaštićena prirodna područja. Ovi budžetski korisnici u 2013. godini za izvršene kapitalne izdatke (rekonstrukciju i investiciona ulaganja) istovremeno nisu izvršili knjigovodstveno evidentiranje povećanje stalnih sredstava i izvora sredstava, čime nisu postupili u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu u FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i Trezor Kantona. Kako kod Direkcije za puteve nikad nije evidentirana imovina-regionalne ceste i sva ulaganja u iste u prethodnim godinama, to je iznos podcijenjene imovine i izvora sredstava značajno veći, a samim tim nisu realno iskazani (tačka: 6.1.3 Izvještaja);
8. Nije izvršeno usklađivanje iskazanog knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem stalnih sredstava (zgrade i stanovi) i potraživanja kako bi se dokazalo da se radi o imovini Kantona (tačke: 6.1.3 i 6.3 Izvještaja);
9. Ne možemo potvrditi da su u provedenim postupcima nabavki u potpunosti ispoštovane odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH (tačka: 7. Izvještaja);

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju, zbog efekata koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnim točkama, finansijski izvještaji Budžeta Kantona Sarajevo po svim bitnim pitanjima ne prikazuje istinito i objektivno stanje imovine i obveza na dan 31.12.2013. godine, rezultate poslovanja i izvršenja budžeta, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Budžeta Kantona Sarajevo tokom 2013. godine nisu bile u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima.

Bez utjecaja na datu kvalifikaciju skrećemo pažnju:

- Visokoškolske ustanove nisu uključene u sistem trezorskog poslovanja u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH i Zakonom o budžetima u FBiH, te Kanton nema nadzor i kontrolu nad trošenjem javnih sredstava i prihoda koje iste ostvare iz vlastite djelatnosti (tačka 5.4.3 Izvještaja);
- Pokrenute tužbe protiv Kantona po osnovu radno - pravnih odnosa uposlenih koji se finansiraju iz Budžeta Kantona, gdje vrijednost pokrenutih tužbi samo u 2013. godini iznosi 8.970.012 KM, a prema dopisu Ministarstva finansija od 21.06.2013. godine sudske presude za radne sporove koje čekaju izvršenje na bankama iznose cca 17 miliona KM. Reviziji nisu prezentirane informacije od strane Ministarstva finansija, ni od strane Pravobranilaštva Kantona, kolika je vrijednost sudskih sporova koja čekaju na izvršenja na bankama sa stanjem na kraju 2013. godine (tačka 5.4.3. i 8. Izvještaja).

Sarajevo, 12.06.2014. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

II. IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

1. Uvod

Kanton Sarajevo (u daljem tekstu: Kanton), kao federalna jedinica FBiH uspostavljen je Ustavom FBiH, Zakonom o federalnim jedinicama i Ustavom Kantona. Kanton svoje nadležnosti obavlja putem Skupštine i Vlade. Ustavom Kantona uređena je struktura i nadležnost kantonalne vlasti, koja se obavlja putem zakonodavne, izvršne i sudske vlasti.

Zakonodavno tijelo Kantona je Skupština, a Vlada Kantona je organ izvršne vlasti koju čine Premijer i dvanaest ministara. Nadležnosti i djelokrug Vlade i ovlasti službi koje vrše poslove za njene potrebe uređene su Zakonom o Vladi Kantona Sarajevo.

Zakonom o organizaciji uprave Kantona osnovani su kantonalni organi uprave i upravne organizacije, utvrđen je njihov djelokrug i uređena druga pitanja od značaja za njihovo organizovanje i funkcionisanje. U Kantonu egzistira dvanaest ministarstava, dvije samostalne kantonalne uprave (uprava za inspekcijske poslove i uprava civilne zaštite) i pet samostalnih kantonalnih upravnih organizacija (4 zavoda, 1 direkcija).

Kantonalnim ministarstvima rukovodi ministar, a radom samostalnih zavoda, uprava, ustanova i direkcije rukovode direktori. Sredstva za rad kantonalnih organa uprave i ustanova i za rad općinskih službi za upravu kojima je povjereno izvršavanje kantonalne politike i propisa utvrđuju se Budžetom Kantona.

Na dan 31.12.2013. godine prosječan broj uposlenih na osnovu radnih sati koji se finansira sredstvima Budžeta je 10.990, a planirano je finansiranje 10.756 uposlenika. Po obračunu plaća za decembar broj uposlenih je 11.046, a struktura je slijedeća: ustanove osnovnog i srednjeg obrazovanja 6.223, MUP 1.845, pravosudne institucije 780, ustanove kulture 560, ustanove socijale 475 i u ostalim organima uprave 1.163.

Obzirom da visokoškolske ustanove nisu uključene u sistem trezorskog poslovanja te se finansiranje istih za plaće i naknade uposlenih vrši putem transfera, isto utiče na činjenicu da je stvarni broj uposlenih na nivou Kantona znatno veći.

Sjedište Vlade Kantona je u Sarajevu, ulica Džemaludina Reisa Čauševića broj 1.

2. Predmet, cilj i obim revizije

Predmet revizije su konsolidovani finansijski izvještaji Budžeta Kantona za 2013. godinu i usklađenost poslovanja ministarstava i drugih budžetskih korisnika sa važećim zakonskim i drugim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja Budžeta Kantona za 2013. godinu je pribavljanje realne osnove da se na bazi pregleda finansijskih izvještaja i pripadajućih računa korisnika kantonalnog budžeta, u skladu usvojenim revizorskim standardima, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja Budžeta, kao i da se izvrši procjena da li su rukovodioci institucija primjenjivali zakone i druge propise, koristili sredstva za odgovarajuće namjene, kao i da se ocjeni finansijsko upravljanje, funkcija interne revizije i sistem internih kontrola.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima u januaru 2014. i maju 2014. godine.

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja

Revizija finansijskih izvještaja Budžeta Kantona je vršena kontinuirano od 2002. do 2012. godine. U izvještajima o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja zaključno sa 2007. godinom dato je uslovno mišljenje, a od 2008. - 2012. godinu negativno mišljenje. Na osnovu izvršene revizije konsolidovanih finansijskih izvještaja za 2013. godinu provjerili smo da li je postupljeno po preporukama datim u prethodnim revizijama, te ističemo da:

- **Nije postupljeno po slijedećim preporukama koje se odnose na:**

Odgovorniji angažman rukovodnih struktura na usaglašavanju poslovanja sa zakonskim propisima i poštivanje istih, radi funkcionisanja sistema internih kontrola; Planiranje budžetskih sredstava na osnovu ostvarivih prihoda, te u slučaju smanjenja prihoda i primitaka blagovremeno poduzimanje privremenih mjera radi uravnovešenja budžeta u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH; Preuzimanje obaveza na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH; Sačinjavanju i dostavljanju periodičnih obrazaca budžetskih korisnika u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta, te usklađivanje planiranog budžeta u skladu sa Pravilnikom. Donošenje kantonalnog propisa o pripadnosti javnih prihoda koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda FBiH; Vršenje kontrole prihoda od parkirališta od strane Ministarstva saobraćaja u skladu sa Upustvom o načinu uplate i trošenja naknada za korištenje javnih parkirališta i premještanja i čuvanja nepropisno parkiranih i zaustavljenih vozila u Kantonu; Usaglašavanje svih potraživanja sa koncesionarima i knjigovodstveno evidentiranje tačnih potraživanja koja pripadaju Kantonu. Preispitivanje opravdanosti isplate naknade za prekovremeni rad i isplatu iste na osnovu relevantne dokumentacije; Ostvarivanje prava naknade troškova prevoza na posao i sa posla uz osiguranje dokumentacije kojom se potvrđuje udaljenost stanovanja od mjesta rada u skladu sa propisima; Donošenje pravila za angažovanje lica i utvrđivanje visine naknade za obavljanje specifičnih poslova iz oblasti kulture od strane Ministarstva kulture i sporta u saradnji sa ustanovama kulture; Angažovanje spoljnih saradnika po ugovorima o djelu samo za poslove koji nisu predviđeni kao redovni poslovi u nadležnosti korisnika ili su predviđeni pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji; Uređivanja oblasti kojom se reguliše korištenje sredstava za reprezentaciju, kao i poštivanje zakonskih propisa vezano za obaveznost postojanja fiskalnih računa uz fakture; Utvrđivanje kriterija od strane Vlade na prijedlog Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih za finansiranje visokoškolskih ustanova u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju; Osiguranje izvještavanja o utrošku budžetskih sredstava doznačenih agenciji „SERDA“; Opravданost planiranje korisnika sredstava u Budžetu Kantona kod Ministarstva kulture i sporta, kao i način utvrđivanja visine sredstava po pristiglim zahtjevima; Osiguranje pravdanja kod Ministarstva privrede za doznačene kapitalne transfere, kao i vršenje nadzora nad namjenskim utroškom sredstava; Vršenja procjena potraživanja te u skladu sa propisima i dokumentovanoj procjeni vršenje ispravke iskazanih potraživanja u finansijskim izvještajima; Blagovremeno predlaganje Vladi Odluke o iznosima novčanih podsticaja, minimalnim uslovima za početak proizvodnje, uslovima za investiranje i rokovima podnošenja od strane Ministarstva privrede u skladu sa Zakonom o novčanim podsticajima; Usaglašavanje transfera za subvencioniranje javnih komunalnih preduzeća u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima; Provođenje procedura nabavki u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH; Sagledavanje mogućnosti uključivanja posebnih računa u sistem JRT-a Kantona od strane Vlade Kantona u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH i Zakonom o budžetima u FBiH; Utvrđivanje stvarnog stanja imovine Kantona od strane svih budžetskih korisnika i usklađivanje sa knjigovodstvenim stanjem u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH i internim aktima; Utvrđivanje stvarnog vlasništva nad stanovima i preuzetom imovinom od strane JU BKC u saradnji sa nadležnim budžetskim korisnicima, kao i u slučaju utvrđivanja vlasništva izvršenje procjenjivanje bilansnih pozicija u skladu sa računovodstvenim propisima; Iskazivanje realnih i tačnih kratkoročnih potraživanja u skladu sa računovodstvenim propisima, poduzimanju mjera za naplatu istih, te vršenju procjene vrijednosti pojediničnih pozicija bilansa.

- **Preporuke po kojima je djelimično postupljeno, a odnose se na:**

Ministarstvo saobraćaja je predložilo realan ali nedovoljno provodiv plan trošenja namjenskih sredstava prikupljenih od naknada za korištenje javnih parkirališta; Vlada je donijela Procjenu ugroženosti od požara na području Kantona, nakon čega u revidiranoj godini Uprava za civilnu zaštitu nije izradila Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i Plana zaštite od požara; Trošenje javnog novca u skladu sa ovlaštenjima, u jednom dijelu jer su kod Direkcije za puteve vraćena data sredstva za školovanje u 2012. godini u iznosu od 7.000 KM;

Usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim od strane pojedinih budžetskih korisnika koji iskazuju stanove u svojim knjigama i radi realnog iskazivanja imovine za privatizirane stanove pokretanje postupka isknjižavanja iz knjigovodstvenih evidencija;

- **Preporuke po kojima je u cijelosti postupljeno, a odnose se na:**

Predlaganje Vladi od strane Ministarstva privrede provedbenog propisa kojim će se detaljnije propisati način provođenja člana 15. Zakona o novčanim podsticajima u poljoprivredi područja Kantona; Usklađivanje izvještavanja o finansijskom rezultatu u Bilansu stanja prema stvarnim podacima iz Glavne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima kako bi početna stanja odgovarala stvarnim događajima;

4. Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava neophodno je imati uspostavljen funkcionalan sistem internih kontrola, za šta su odgovorne rukovodne strukture Kantona i svi budžetski korisnici. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Revizijom smo izvršili ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i usklađenost istih sa važećim zakonskim i drugim propisima. Odgovornost na uspostavi sistema internih kontrola je na Vladi Kantona i rukovodiocima budžetskih korisnika, a osnov funkcionalnog sistema internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja i kontrolnih aktivnosti. Svi ministri i direktori upravnih organizacija i ustanova odgovorni su za računovodstvo, unutrašnju kontrolu i nadzor svojih ministarstava, uprava i ustanova uključujući i potrošačke jedinice u njihovoj nadležnosti. Takođe, isti su odgovorni za uspostavljanje i održavanje sistema upravne i računovodstvene kontrole nad odobrenim finansijskim planovima, naplatama prihoda i primitaka i budžetskim izdacima i isplatama.

Tokom demonstracija od 07.02.2014. godine zapaljena je zgrada Vlade Kantona i tom prilikom su stradale prostorije koje koristi Ministarstvo za boračka pitanja. Uništena je sva finansijska dokumentacija za period za koji se vrši revizija i elektronska evidencija. U Izjašnjenju o stanju dokumentacije Ministarstva za boračka pitanja se navodi da je budžetska 2013. godina zaključena i da su svi nalozi za plaćanja koji se odnose na navedenu godinu bili uneseni i proknjiženi kroz trezorski sistem.

Nije usvojen kantonalni zakon o plaćama za policijske službenike, iako je propisana obaveza kantona Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika FBiH („Službene novine FBiH“ broj: 45/10).

Od strane nadležnih institucija nisu poduzete aktivnosti na usaglašavanju sa Zakonom o cestama FBiH kojim je između ostalog definisano i formiranje/osnivanje kantonalne ustanove za upravljanje cestama.

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH u revidiranoj godini nije uspostavljena jedinica za internu reviziju. Krajem 2013. godine federalni ministar finansija je donio Pravilnik o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH i Pravilnik o uslovima za obavljanje poslova interne revizije u javnom sektoru u FBiH. U skladu sa kriterijima iz Pravilnika Kanton treba formirati jedinicu za internu reviziju pri Ministarstvu finansija, koja će pokrивati sve budžetske organizacije prvog i drugog reda. Ministarstvo finansija je uz prethodno pribavljanje mišljenja od CHJ u aprilu 2014. godine donijelo Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji u kojem je predviđena Jedinica za internu reviziju. U Ministarstvu finansija od ranije postoji Sektor za inspekcijski nadzor korištenja sredstava Budžeta kojem su dati u nadležnost poslovi za koje je prema Zakonu o budžetima u FBiH predviđeno da ih vrši jedinica interne revizije. U toku 2013. godine Sektor je vršio nadzor nad poslovanjem budžetskih korisnika u cilju ispravljanja uočenih nedostataka iz Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2012. godinu.

Budžetski korisnici su uz saglasnost Vlade Kantona donijeli pravilnike o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji kojim su definisani organizacija, opis poslova uposlenih, sistem rada i rukovođenja u važnijim procesima rada kao i ključne interne kontrole. Kod većine budžetskih korisnika doneseni su akti propisani

Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola, kojim bi se osigurali kontrolni postupci u načinu raspolaganja i trošenja javnih sredstava. Međutim, rukovodne strukture nisu u dovoljnoj mjeri posvetile pažnju u implementaciji nadzora nad planiranjem i trošenjem javnog novca.

Revizijom smo utvrdili nedovoljno funkcionisanje sistema internih kontrola prilikom planiranja, izvršavanja i izještavanja Budžeta: nerealno planiranje potrošnje raspoloživog javnog novca; neblagovremenih pokrenutih aktivnosti na uravnoteženju rashoda i prihoda; stvaranje obaveza iznad budžetom odobrenih sredstava; nepoštivanje Pravilnika o finansijskom izještavanju i godišnjem obračunu u FBiH u dijelu sačinjavanja propisanih periodičnih obrazaca od strane budžetskih korisnika i popunjavanju planiranih pozicija u finansijskom izještaju (GIB); nepostojanje adekvatnih kontrolnih aktivnosti nad naplatom za korištenje parkirališta i vođenju pomoćne evidencije dugovanja koncesionara, kao i evidentiranju potraživanja po isto; prilikom obračuna i isplate prekovremenog rada; kod ostvarivanja prava na naknadu troškova prevoza na posao i sa posla; nadzora od strane rukovodioca pri zaključivanju ugovora o djelu za poslove koji predstavljaju redovne poslove, kao i uređivanja naknada za obavljanje specifičnih poslova kod Ministarstva kulture i sporta; stvaranja izdataka za reprezentaciju; kod finansiranja visokoškolskih ustanova bez utvrđenih kriterija u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju; kod Ministarstva kulture i sporta u dijelu planiranja korisnika i utvrđivanja visine sredstava za tekuće transfere; kod nadzora nad utoškom kapitalnih transfera Ministarstva privrede; neprovođenje postupaka u potpunosti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Potreban je odgovorniji angažman rukovodnih struktura na usaglašavanju poslovanja sa zakonskim propisima i poštivanju istih, radi funkcionisanja sistema internih kontrola.

5. Budžet za 2013. godinu

Skupština Kantona usvojila je budžet 27.03.2013. godine. Do konačnog usvajanja budžeta finansiranje budžetskih korisnika vršeno je na osnovu Odluke o privremenom finansiranju usvojenoj 27.12.2012. godine u visini najviše do 1/4 ukupnih prihoda utrošenih za prethodnu fiskalnu godinu. Prema tromjesečnom finansijskom planu izvršavanja navedene odluke je u iznosu 157.491.500 KM.

Budžet je usvojen u iznosu od 739.740.000 KM, a tokom revidirane godine uvećan je za 6.924.534 KM, od čega neplanirane donacije i transfere 5.799.305 KM i vlastite prihode 260.000 KM. Unosi su odobreni i izvršeni prema članu 14. Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona za 2013. godinu.

Izmjene i dopune budžeta za 2013. godinu nisu donesene, a preraspodjele unutar i između korisnika izvršene su u iznosu od 27.476.589 KM.

Pregled planiranog i izvršenog budžeta dat je u Prilogu br. 1 Izještaj o izvršenju budžeta (GIB).

Revizijom smo utvrdili da pri planiranju, izradi i donošenju Budžeta rukovodne strukture nisu poštivale Zakon o budžetima u FBiH i to:

- **Planiranje potrošnje raspoloživog javnog novca u revidiranoj godini nije bilo zasnovano na ostvarivim prihodima** što je vidljivo iz Smjernica i ciljeva fiskalne politike Kantona i DOB-a za period 2013.- 2015. godina prema kojim ukupni prihodni potencijal Kantona u 2013. godini iznosi **635.511.600 KM**. Međutim, bez obzira na navedeno nije uvažavana postojeća ekomska situacija i mogućnost ostvarivanja prihoda i primitaka u planiranim iznosima. Prilikom izrade Budžeta Ministarstvo finansija je realno procjenilo ukupne prihode i primitke za 2013. godinu u iznosu od 622.943.000 KM, dok su zahtjevi budžetskih korisnika (I) iznosili 874.213.200 KM, a (II) zahtjevi 870.655.570 KM i kao takav Budžet nije uravnotežen. Takav „radni materijal“ je dostavljen Vladi Kantona na dalje razmatranje. Nakon čega je Ministarstvo finansija izradilo Nacrt Budžeta za 2013. godinu i uputilo Vladi u iznosu od 718.143.000 KM, što je više za 82.631.400 KM. Ovo povećanje uslijedilo je zbog planiranog kreditnog zaduženja od MMF-a od 35 mil. KM, primitaka od prodaja zgrada 10 mil. KM, očekivanog priliva od privatizacije preduzeća od 5,7 mil. KM i viška vlastitih i namjenskih prihoda budžetskih korisnika iz 2012. godine od 23,1 mil. KM. Skupština Kantona je utvrdila Nacrt Budžeta koji je pored navedenog povećanja u odnosu na realno ostvarive prihode i primitke nakon Javne rasprave u Prijedlogu Budžeta za 2013. godinu uvećan za dodatnih 21.597.000 KM i iznosi je **739.740.000 KM**, koliko je i u konačnici i

usvojen. Prihodi su planirani u iznosu 671.763.000 KM, kapitalni primici i primljene otplate 9.272.500 KM i kreditno zaduženje 45.000.000 KM, čime je uravnotežen Budžet. Međutim, podaci i informacije kojim se raspolagalo prilikom donošenja Budžeta su ukazivali na smanjenje ukupnih izvora finansiranja. Prema dostavljenim revidiranim projekcijama prihoda od indirektnih i direktnih poreza od strane Federalnog ministarstva finansija u novembru 2012. godine projekcija prihoda od indirektnih poreza za 2013. godinu iznosila je 374.545.997 KM, a u budžetu je planiran iznos od 405.362.500 KM, što je više za 30.816.503 KM. Takođe, kreditno zaduženje iz sredstava MMF-a od 35 miliona KM nije realno planirano, jer nisu postojale pouzdane informacije za ostvarenje istih, a niti je planirano u Smjernicama i ciljevima fiskalne politike i DOB-u za 2013. godinu. Ovakvim planiranjem nerealnih izvora finansiranja ostavljena je mogućnost odobravanja veće potrošnje u odnosu na ostvarive prihode.

- **Nepoštivanje rokova za izradu i donošenja Budžeta.** Smjernice i ciljeve fiskalne politike Kantona za period 2013.-2015. godinu, zbog kašnjenja u dostavljanju Projekcija Federalnog ministarstva finansija Vlada Kantona nije donijela u propisanom roku najkasnije u maju 2012. godine, nego 26.06.2012. godine. Budžetski korisnici (10 korisnika) nisu se pridržavali određenih rokova za dostavu budžetskih zahtjeva za izradu Nacrta Budžeta za 2013. godinu, a Ministarstvo finansija nije izradilo i uputilo Vladi Nacrt Budžeta u propisanom roku (01.10.2012. godine), nego 29.01.2013. godine.
- **Nisu planirana dovoljna sredstva na osnovu preuzetih zakona** koja regulišu finansijska prava iz oblasti socijalne zaštite, što je propisana obaveza članom 3. Zakona o budžetima u FBiH. Ministarstvo za rad i socijalnu politiku u budžetskom zahtjevu planiralo je 85.411.700 KM za tekuće transfere. Međutim, budžetom je odobreno 61.659.100 KM, a preraspodjelom uvećano za 4.674.476 KM što nije bilo dovoljno i dovelo je do prekoračenja Budžeta u iznosu 2.606.953 KM a odnosi se na zaštitu porodice sa djecom, smještaj socijalnih kategorija i finansiranje javnih kuhinja, te ukazuje da planiranje sredstava, iako zakonskih nije zasnovano na realnim i ostvarivim osnovama.
- **Nedonošenje privremenih mjera za uravnoteženje budžeta i izmjene i dopune budžeta u skladu sa članom 22. i 23. Zakona o budžetima u FBiH**, bez obzira što su od početka godine postojali pouzdani podaci o konstantnom smanjenju prihoda, posebno prihoda od indirektnih poreza. Naime, Ministarstvo finansija je u junu 2013. godine sačinilo Informaciju o trenutnom fiskalnom stanju sa prijedlogom mjera za poboljšanje, u kojoj je konstatovalo da ovakva tendencija ubiranja prihoda s jedne strane i budžetske potrošnje s druge strane bez poduzimanja reformskih mjera uzrokovat će budžetski deficit od cca 110. mil. KM. Informaciju je Vlada usvojila i donijela Zaključak da na osnovu analize budžetskih korisnika (rok 08.07.2013. godine) Ministarstvo finansija predloži Vladi da do 11.07.2013. godine doneše Odluku o privremenom obustavljanju izvršavanja pojedinih rashoda i izdataka u budžetu. Ministarstvo finansija je u julu 2013. godine izvjestilo Vladu da nije ispoštovalo navedeni Zaključak iz razloga što nije bilo u mogućnosti uraditi potpunu analizu o minimalno potrebnim sredstvima do kraja 2013. godine iz razloga što većina budžetskih korisnika nije postupila u skladu sa Zaključkom Vlade (nisu dostavili tražene podatke, nisu iskazali minimalne potrebe i tražili su dodatna povećanja u odnosu na usvojeni Budžet). Na prijedlog Ministarstvo finansija Vlada je 20.08.2013. godine donijela Zaključak da Ministarstvo finansija krene u proceduru Izmjena i dopuna budžeta. Međutim, do kraja godine Ministarstvo finansija nije sačinilo Izmjene i dopune budžeta za 2013. godinu iz razloga što budžetski korisnici nisu adekvatno postupili po Instrukcijama 2. za izradu Izmjena i dopuna budžeta i Zaključku Vlade od 25.10. 2013. godine za dodatnim umanjenjem zahtjeva (nakon II zahtjeva za umanjenje rashoda budžetski zahtjevi korisnika ukupno su iznosili 785.778.400 KM, što je više za 46.038.400 KM u odnosu na usvojeni Budžet).

Planiranje budžetskih sredstava vršiti na osnovu ostvarivih prihoda, a u slučaju smanjenja prihoda i primitaka poduzeti privremene mjere radi uravnoteženja budžeta u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

5.1 Izvršenje budžeta za 2013. godinu

U revidiranoj godini u „Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta“ iskazani su prihodi i primici u iznosu 599.740.713 KM i rashodi i izdaci i otplate kredita 634.916.543 KM. Višak rashoda nad prihodima iskazan je u iznosu 35.175.830 KM i predstavlja veću potrošnju u odnosu na raspoloživa sredstva u tekućoj godini.

U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, osnov za izvršenje budžeta trebao bi da predstavlja plan tromjesečnih i mjesecnih novčanih tokova kojima se projicira priliv i odliv sredstava sa računa trezora, koje je dužno da sačini Ministarstvo finansija. Planom novčanog toka vrši se alokacija raspoloživih budžetskih sredstava budžetskim korisnicima po vremenskim razdobljima. Na osnovu sačinjene alokacije i instrukcije Ministarstva finansija, korisnici budžeta trebaju pripremiti i podnijeti prijedloge operativnih budžeta, koje odobrava Ministarstvo i o istim obavještava budžetske korisnike.

Revizijom smo utvrdili da prilikom izvršavanja Budžeta rukovodne strukture nisu poštivale Zakon o budžetima u FBiH i Zakon o izvršavanju budžeta Kantona za 2013. godinu i to:

- **Izvršenje Budžeta nije praćeno u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, što je imalo za posljedicu tekući deficit u iznosu 35.175.830 KM, te sa ranije nepokrivenim deficitom od 84.420.763 KM je imalo nepokrivenu potrošnju u odnosu na raspoloživa sredstva u iznosu od 119.596.593 KM.** Naime, Ministarstvo finansija je u periodičnim izvještajima o izvršavanju budžeta u 2013. godini zvještavalo o ostvarenju deficita, odnosno o nedostatku sredstava za izvršavanje preuzetih obaveza. U Izvještaju o izvršavanju budžeta za III kvartal je istaknuto da je rezultat neostvarivanja planiranih prihoda prije svega prihoda od indirektnih poreza koji pripadaju Kantonu, a što je bilo poznato i prilikom izrade i donošenja Budžeta, te primitaka iz kredita MMF-a 35 mil. KM i primitaka od privatizacije preduzeća. U izvještajima je ukazivano na neophodnost uravnoteženja budžeta, što nije provedeno, kako je propisano članom 22. Zakona o budžetima u FBiH. Nedosljednost poštivanja propisa vidljiva je i iz planova novčanih tokova i finansijskih (operativnih) planova izvršavanja budžeta koje je sačinjavalo Ministarstvo finansija a odobravao ministar finansija jer nisu rađeni na osnovu realnih pokazatelja koji se odnose na dinamiku i visinu ostvarenja prihoda i primitaka i rashoda i izdataka. Prema tromjesečnim finansijskim planovima izvršavanja budžeta za period I-XII 2013. godine ukupni prihodi i primici sa finansiranjem planirani su u iznosu od 625.355.305 KM, a rashodi i izdaci 611.655.989 KM iz čega je planiran suficit od 13.699.316 KM.
- **Budžetski korisnici na pojedinim pozicijama stvorili su obaveze iznad odobrenih sredstava u Budžetu, odnosno prekoračenje od 25.696.547 KM za šta zakonodavno tijelo nije prethodno dalo saglasnost, odnosno nisu odobrena u budžetu.** Od čega se za tekuće obaveze odnosi 17.588.487 KM kod više korisnika (najveće su kod Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih 8.943.000 KM po osnovu transfera za visokoškolske ustanove i ustanove nauke, kod sudova Općinski i Kantonalni 2.827.000 KM za nedostajuća sredstva za obaveze prema advokatima i odbranama po službenoj dužnosti); Sudska izvršenja po osnovu tužbi zaposlenika 2.161.007 KM, razlike plaće za 2012. godinu od 946.780 KM, najviše kod Uprave civilne zaštite i plaće i naknade kod osnovnog i srednjeg obrazovanja 5.000.273 KM. Više stvorene obaveze u odnosu na usvojeni Budžet unesene su na poziciji rashoda po Odluci Vlade od 27.02.2014. godine. Navedenim nisu poštivane odredbe člana 4. Zakona o budžetima u FBiH i člana 4. stav 2. Zakona o izvršavanju budžeta Kantona za 2013. godinu, kojim je propisano da budžetski korisnici mogu preuzeti obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta. Takođe, izvršavanje budžeta je vršeno suprotno članu 31. Zakona, prema kojem budžetskim korisnicima nije dozvoljeno da stvaraju obaveze, odnosno rashode ili opterećenja budžetskih pozicija, ako ti rashodi ili opterećenja budžetskih pozicija nisu odobreni u okviru iznosa alociranog za tog budžetskog korisnika.

U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH preuzimati obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta.

5.2 Finansijsko izvještavanje

Shodno Zakonu o budžetima u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH budžetskim korisnicima je propisano izvještavanje. Prema Zakonu o budžetima u FBiH propisano je da ministar finansija obavezno i pravovremeno podnosi Vladi Izvještaj o izvršenju budžeta za prethodnu godinu, a Vlada isti podnosi na usvajanje Skupštini u roku od 6 mjeseci od završetka godine.

U vezi s prethodnim Izvještaj o izvršavanju budžeta za 2013. godinu Vlada je usvojila u aprilu 2014. godine i dostavila 05.06.2014. godine Skupštini Kantona na usvajanje.

Revizijom smo utvrdili:

- **Izvještavanje nije vršeno u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH**, kojim je predviđena dužnost budžetskih korisnika izvještavati Ministarstvo finansija, između ostalog o trošenju javnog novca po tekućim i kapitalnim transferima, namjenskom utrošku transfera i registru neizmirenih obaveza. Propisano izvještavanje doprinosi jačanju odgovornosti i namjenskoj kontroli trošenja javnog novca. Budžetski korisnici nisu sačinjavali i dostavljali periodične obrasce (osim korisnika: Fond memorijala i JU Zavod za mušku djecu), čime nisu postupili u skladu s članom 3. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ministarstvo finansija je konsolidovane periodične izvještaje sačinjavalo bez obrasca 9. i 10. za I i II kvartal i dostavljalo Vladi Kantona i Federalnom ministarstvu finansija, ali ne i u propisanim rokovima, čime nije ni Ministarstvo finansija u potpunosti postupilo u skladu sa Pravilnikom;
- **Iskazani planirani budžet u Izvještaju o izvršenju budžeta – GIB** (Prilog br. 1) nije unesen u skladu sa članom 7. stav 3 Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Prema kojem je propisano da se na planiranim pozicijama unose podaci iz posljednjeg budžeta, odnosno zvanično usvojenog. Zbog čega su trebali biti uneseni podaci iz usvojenog Budžeta (739.740.000 KM).

Budžetski korisnici trebaju sačinjavati i dostavljati periodične obrasce u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, te uskladiti izvještavanje planiranog budžeta u skladu sa Pravilnikom.

5.3 Prihodi i primici

U konsolidovanom godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2013. godinu, ukupno ostvareni prihodi, primici i finansiranje iskazani su 599.740.713 KM i manji su u odnosu na planirane za 19,70% ili za 146.923.821 KM, što je u najvećem dijelu posljedica nerealnog planiranja prihoda od indirektnih poreza, primitaka od prodaje i finansiranja.

5.3.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza ostvareni su u iznosu od 519.030.807KM, što je u odnosu na planirane manje za 52.145.793 KM ili 9,1%. U odnosu na izvršenje prethodne godine manji su za 22.050.321 KM. U strukturi istih najveće učešće od 69,50% imaju prihodi od indirektnih poreza koji su ostvareni u iznosu 360.801.458 KM i u odnosu na prethodnu godinu smanjeni su za 25.491.710 KM.

Prihodi od indirektnih poreza iskazani su u iznosu od 360.801.458 KM što je u odnosu na budžetom planirane manje za 44.561.042 KM. Od ovih prihoda Kantonu pripada 322.143.546 KM, Direkciji za ceste 7.477.587 KM i jedinicama lokalne samouprave 31.180.325 KM

Na visinu prikupljanja prihoda od indirektnih poreza rukovodne strukture nemaju utjecaja. U skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH dio prihoda po osnovu indirektnih poreza uplaćenih na poseban račun Budžeta FBiH koji pripada kantonima se dalje raspodjeljuje prema Upustvu o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih organa za ceste u prihodima od indirektnih poreza i načinu raspoređivanja tih prihoda za 2013. godinu. Prema istom udio Kantona je 29,342% a finansiranje jedinica lokalne samouprave 8,42%, s tim da se prihodi Kantonu i jedinicama lokalne samouprave (općine i Grad Sarajevo) uplaćuju na depozitni račun Kantona.

Revizijom smo utvrdili da je dio prihoda od indirektnih poreza koji pripada jedinicama lokalne samouprave doznačen u iznosu od 32.465.800, što je više za 1.285.474 KM u odnosu na stvarno

prikupljena sredstva prema raspodjeli javnih prihoda na korisnike (obrazac B2) 31.180.325 KM. U odnosu na planirana sredstva u budžetu (objavljeni Budžet) za ovu namjenu u iznosu od 32.368.700 KM više je doznačeno u iznosu od 97.100 KM. Iako su postojala saznanja o smanjenju priliva prihoda od indirektnih poreza prema revidiranim projekcijama Federalnog ministarstva finansija i obavještenja od strane Ministarstva finansija nije izvršeno uskladihanje istih, odnosno nisu donesene izmjena i dopuna budžeta za 2013. godinu, što je imalo za posljedicu da je razlika od 1.285.474 KM doznačena iz drugih sredstava Budžeta, a ne iz prihoda od indirektnih poreza.

Kako Kanton još uvijek nije usvojio propis o utvrđivanju omjera za pojedinačno učešće jedinica lokalne samouprave u raspodjeli javnih prihoda koji pripadaju istim kako je propisano članovima 12. i 24. Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH tako da ne možemo potvrditi usklađenost pojedinačnih doznaka jedinicama lokalne samouprave sa primjenjivim propisima.

Potrebno je u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda FBiH donijeti kantonalni propis o pripadnosti javnih prihoda koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave.

5.3.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi ostvareni su u iznosu 60.293.292 KM, što je u odnosu na planirane manje za 29.740.708 KM ili 33%, dok su u odnosu na prethodnu godinu veći su za 5.351.428 KM.

U okviru ovih prihoda su i prihodi koji imaju karakter **namjenskih sredstava** i koji se po posebnim propisima koriste za finansiranje zakonom utvrđenih namjena (vodne naknade, naknade za šume, za okoliš, sredstva za zaštitu i spašavanje i za ceste). Prikupljena a neutrošena namjenska sredstva se na kraju godine prenose na razgraničene prihode (raspolaganje istim šire smo pojasnili u tačci: 6.1.1 Izvještaja).

Naknada za korištenje javnih parkirališta ostvarena je u iznosu od 1.392.289 KM (590.821 KM zaostale uplate iz 2012. godine) i predstavlja 40% sredstava koja su prenesena od strane preduzeća KJKP „RAD“ za korištenje javnih parkirališta, kao i za odvoženje i čuvanje nepropisno parkiranih i zaustavljenih vozila u Kantonu. Za naplatu ovih prihoda propisano je otvaranje posebnog transakcijskog računa u preduzeću, kao i kontrola od strane Ministarstva saobraćaja i Ministarstva finansija.

Revizijom smo utvrdili da KJKP „RAD“ nije redovno, jednom mjesечно uplaćivao sredstva prikupljena naplatom za korištenje parkirališta na depozitni račun Kantona, a Ministarstvo saobraćaja nije vršilo kontrolu prenosa sredstava na depozitni račun Kantona kako je propisano Odlukom o organizaciji i načinu naplate parkiranja i Upustvom o načinu uplate i trošenja naknada za korištenje javnih parkirališta i premještanja i čuvanja nepropisno parkiranih i zaustavljenih vozila u Kantonu. Takođe, krajem godine u periodu između 20. i 29. decembra Ministarstvo saobraćaja i Ministarstvo finansija nije izvršilo pregled stanja sredstava prikupljenih naplatom za korištenje parkirališta iz tačke 5. Upustva.

Imajući u vidu da nije vršena kontrola nad prikupljenim sredstvima od naknada za parkirališta ne možemo potvrditi iznos od 266.404 KM potraživanja od KJKP „RAD“ koja su evidentirana samo na osnovu dostavljenih mjesecnih izvještaja o ostvarenom prihodu za X-XII 2013. godine ovog preduzeća.

Prema Izvještaju o realizaciji programa upravljanja mirujućim saobraćajem na području Kantona za 2013. godinu od planiranog iznosa 2.845.100 KM utošena su sredstva u iznosu 557.851 KM, od čega za otvaranje novih parkirališta 330.579 KM. Neutrošena sredstva tekuće i prethodnih godina u ukupnom iznosu 2.979.519 KM su razgraničena i oprihodovat će se po namjenskom utrošku u narednom periodu.

Ministarstvo saobraćaja i Ministarstvo finansija treba da vrši kontrolu prihoda od parkirališta u skladu sa Upustom o načinu uplate i trošenja naknada za korištenje javnih parkirališta i premještanja i čuvanja nepropisno parkiranih i zaustavljenih vozila u Kantonu.

5.3.3 Prihodi od vlastite djelatnosti

Prihodi od vlastite djelatnosti ostvareni su u iznosu od 23.659.854 i manji su za 11,29% u odnosu na planirane. Krajem godine budžetski korisnici koji su ostvarili ove prihode, a iste nisu utrošili u iznosu od 2.803.642 KM evidentirani su na razgraničenim prihodima i bit će stavljeni na raspolaganje korisnicima u 2014. godini. Najveći dio ostvarenih prihoda odnosi se na Ministarstvo unutrašnjih poslova u iznosu od 6.598.638 KM, ustanove iz oblasti osnovnog i srednjeg obrazovanja 5.287.383 KM, JU „Djeca Sarajeva“ 4.100.068 KM, javnih ustanova Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice 1.881.740 KM i javnih ustanova Ministarstva kulture i sporta 1.278.998 KM.

Prema pomoćnoj evidenciji MUP-a na datum bilansa ostvareni su vlastiti prihodi u iznosu od 7.571.910 KM, što je u odnosu na planirane (6.720.300 KM) više ostvareno za 851.610 KM. Prikupljena a neutrošena sredstva na kraju godine razgraničena su u iznosu od 973.511 KM, od čega je 851.610 KM više ostvareni prihod u odnosu na planirani i 121.900 KM planirani a neutrošeni vlastiti prihodi.

5.3.4 Prihodi od koncesija

Prihodi od koncesija ostvareni su u iznosu od 888.128 KM, od čega 391.652 KM su sredstva koja pripadaju Kantonu i 496.476 KM općinama na čijem se području vrši eksploatacija prirodnih resursa.

U revidiranoj godini izvršene su izmjene zakonskih propisa koji regulišu oblast koncesija. Skupština je u aprilu 2013. godine donijela Zakon o izmjenama zakona koncesijama kojim je određena nova raspodjela koncesijske naknade između Kantona i općine i to pripadajuća naknada 40% Kantonu a 60% općini na čijoj teritoriji se nalazi predmet koncesije. Do donošenja i primjene ove izmjene Zakona o koncesijama raspodjela je vršena u omjeru 60% Kantonu a 40% općini.

Prema pomoćnim evidencijama (tabelarni pregled obaveza koncesionara) Ministarstva privrede ukupna dospjela dugovanja koncesionara na dan 31.12.2013. godine iznose 1.333.758 KM i utvrđena su na osnovu izvještaja privrednih društava o eksploataciji mineralnih sirovina.

Revizijom smo utvrdili da:

- **Ministarstvo finansija** još uvijek nije uspostavilo Registr koncesija kako je propisano Zakonom o koncesijama, a niti je donijelo Pravilnik o formiranju i vođenju registra koncesija koji je bilo dužno donijeti u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu Zakona o koncesijama (oktobar 2011. godine);
- **Ministarstvo privrede ne vodi tačnu pomoćnu evidenciju dugovanja koncesionara po osnovu koncesijskih naknada na osnovu čega je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje potraživanja od koncesijskih naknada.** Naime, prema tabelarnom pregledu obaveza po zaključenim ugovorima o koncesijama na dan 31.12.2013. godine iskazan je iznos dugovanja koncesionara u iznosu 1.333.758 KM po osnovu izvještaja koncesionara. Dok su pokrenute tužbe protiv koncesionara po stvarnim podacima utvrđenim geodetskim mjeranjima od strane neovisne firme „Zedis“ d.o.o Zenica i po tom osnovu na datum bilansa tužbe iznose 1.545.099 KM. Iako Ministarstvo privrede raspolaže sa informacijama da u izvještajima koncesionari iskazuju manje količine izvršene eksploatacije nije vršena korekcija u pomoćnoj tabeli po stvarnim podacima, zbog čega postoje očita odstupanja da su tužbe veće od potraživanja, iako bi trebalo biti obratno obzirom da tužbe nisu pokrenute za dugovanja tekuće godine. Dokaz tome je i činjenica da je tabelarni pregled sačinjen sa uplatama do 15.01.2014. godine, a u isti nije uključeno dugovanje koncesionara „Coca-Cola“ HBC B-H u iznosu od 358.557 KM utvrđeno 06.01.2014. godine kada je Ministarstvo privrede uputilo Pravobranilaštvu podatke za pokretanje tužbe za naplatu naknade po osnovu eksploatacije vode, zbog netačno iskazanih podataka, odnosno umanjenje količine potrošnje vode koju je koncesionar prikazao u mjesечnim izvještajima o eksploatisanim količinama vode za period od 13.06.2012. – 06.06.2013. godine;
- **Ministarstvo privrede ne vodi potpunu pomoćnu evidenciju u tabelarnom pregledu obaveza po zaključenim ugovorima o koncesijama,** jer u istom nisu obuhvaćeni svi zaključeni ugovori o koncesijama i evidencija po istim. Naime, ne vodi se potraživanja po Ugovoru o rješavanju međusobnih potraživanja po osnovu eksploatacije na eksploatacionom polju „Plješevac“ zaključen 01.06.2010. godine sa Srednjobosanskim kantom. Predmet ovog ugovora je regulisanje prava i obaveza između sporazumnih strana, a vezano za rješavanje spora oko Ugovora o koncesiji zaključenog 2002. godine po kojem je koncesiju dodijelio Srednjobosanski kanton koncesionaru „R&R Company“ d.o.o Kiseljak a koja zahvata eksploataciju i na teritoriji Kantona Sarajevo (30.700 m^2 - 16%). Prema zapisniku o međusobnim obavezama i potraživanjima od 22.03.2012. godine radne grupe iz oba kantona su usaglasile i utvrdile dug Srednjobosanskog kantona od 75.234 KM za eksploatisane količine na teritoriji Kantona Sarajevo. Za navedeno Kanton Sarajevo je pokrenuo tužbu, a Srednjobosanski kanton izvršio uplatu u 2013. godini. Nije nam dostavljen podatak o iznosu duga po osnovu eksploatacije na teritoriji Kantona od aprila 2012. godine. Pored navedenog, u Izvještaju Ministarstva privrede je navedeno da se i obaveze privrednih društava po Odluci o naknadi za eksploataciju voda na području Kantona ne nalaze u tabelarnom pregledu, a niti nam je dat podatak o istim.

Zbog nepotpunog i netačnog načina vođenja pomoćne evidencije na osnovu koje je i izvršeno evidentiranje potraživanja od koncesija ne možemo potvrditi tačnost iskazanih potraživanja od 1.333.758 KM, od čega se na dio koji pripada Kantonu odnosi 739.541 KM a općinama 594.217 KM.

Obzirom da nikakvim internim aktom nije regulisan način vođenja i knjigovodstvenog evidentiranja ovih potraživanja uključujući i dijela koji pripada općinama mi ne možemo potvrditi da su iskazana potraživanja skladu sa računovodstvenim propisima.

Prema podacima Ministarstva privrede ukupno podnesene tužbe na dan 31.12.2013. godine iznosu 1.545.099 KM. Tužbe su pokrenute protiv: „Kunovac Company“ d.o.o Sarajevo, „House Milos“ Sarajevo, „Misoča“ d.d Gornja Misoča „Bosnaputevi“ dd Sarajevo i „Inrap“ d.d Sarajevo. U revidiranoj godini sa koncesionarom „House Milos“ Sarajevo postignuta je sudska nagodba u ukupnom iznosu od 398.132 KM.

Potrebno je da Ministarstvo finansija donešene Pravilnik o formiranju i vođenju registra koncesija, te uspostavi Registar koncesija u skladu sa Zakonom o koncesijama.

Ministarstvo privrede treba da utvrdi stvarne (tačne i potpune) obaveze koncesionara po svim zaključenim ugovorima o koncesiji, kao i obavezu privrednih društava po Odluci o naknadi za eksploataciju voda radi potpunog i tačnog knjigovodstveno evidentiranje potraživanja po istim.

Potrebno je donijeti interni akt o načinu vođenja i knjigovodstvenog evidentiranja potraživanja kojim će se regulisati i dio koji se odnosi na općine na čijem području su koncesije.

5.4 Rashodi i izdaci

U finansijskim izvještajima, rashodi i izdaci iskazani su u iznosu 619.424.509 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 12,75%. Najvećim dijelom se odnose na troškove uposlenih 268.359.811 KM, zatim tekuće transfere 255.726.506 KM i izdatke za materijal i usluge 52.052.012 KM, dok se prostali dio odnosi se na kapitalne transfere 20.714.713 KM, nabavke stalnih sredstava 16.925.339 KM i izdatke za kamate 3.412.128 KM.

Više stvoreni rashodi u odnosu na odobrene Budžetom za 2013. godinu utvrđeni po Izvještaju o popisu na dan 31.12.2013. godine u iznosu od 25.696.547 KM uneseni su po Odluci Vlade od 27.02.2014. godine (šire opisano u tačci: 5.2 Izvještaja).

5.4.1 Izdaci za bruto plaće i naknade

Bruto plaće, naknade troškova uposlenih i doprinosi iskazane su 268.359.811 KM. Za ove namjene budžetom je odobreno 256.883.500 KM, što je povećano na 263.768.373 KM. Troškovi uposlenih veći su u odnosu na odobrena sredstva zakonodavnog tijela za 11.476.311 KM ili 4,46% a u odnosu na izvještavanje po GIB-u više za 4.591.438 KM. Za ostvarena prekoračenja u odnosu na planirane u Budžetu za osnovno i srednje obrazovanje odnosi se 5.000.273 KM odobrenim po Odluci Vlade.

Sporazumom od marta 2013. godine utvrđena je osnovica za obračun plaća sa primjenom od 01.01.2013. godine u iznosu od 276 KM. Međutim, osnovica za obračun plaća se nije primjenjivala kod policijskih službenika, obzirom da nije usvojen kantonalni zakon o plaćama za policijske službenike, iako je Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika FBiH („Službene novine FBiH“ broj: 45/10) propisana obaveza donošenja usaglašenih kantonalnih propisa. Ustanove za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje i javne ustanove kulture primjenjuju utvrđenu osnovicu za obračun plaća od juna mjeseca, nakon što su postignuti sporazumi i utvrđeni platni razredi i koeficijenti za obračun plaća. Primjena novih platnih razreda i koeficijenata od juna mjeseca rezultirala je značajnim povećanjem izdataka za plaće u odnosu na planirano.

Opis	31.12.2013. godine	31.12.2012. godine
Neto primanja uposlenika	145.841.421	145.075.132
Doprinosi	90.594.046	90.506.250
Naknade troškova uposlenika	31.924.344	32.477.551
Ukupno	268.359.811	268.058.933
Prosječan broj uposlenih na bazi radnih sati	10.990	11.093

Na plaće, pripadajuće poreze i doprinose utrošeno je 236.435.467 KM, a na naknade troškova uposlenika 31.924.344 KM (topli obrok, prevoz na posao i sa posla, regres, pomoć u slučaju smrti ili bolesti, otpremnine). Izdaci za primanja uposlenika u odnosu na prethodnu godinu veći su za 854.085 KM. Prosječan broj uposlenih je 10.990 što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 103.

Iskazani izdatak se odnosi na plaće fiskalne godine (isplaćene su za deset mjeseci i jedanest mjesec za MUP, dok su plaće za novembar i decembar isplaćene u januaru 2014. godine).

Neto primanja u 2013. godini (bez minulog rada) predsjedavajućeg zakonodavnog tijela i premijera iznosi 2.704 KM, zamjenika predsjedavajućeg 2.622 KM, zastupnika 2.152 KM (tokom godine u prosjeku je bilo 13 profesionaliziranih zastupnika), i ministara 2.484 KM. Najveća neto plaća iznosila je 3.727 KM (predsjednik suda) a najniža 511 KM.

Revizijom je utvrđeno da pripremni obrasci za obračun plaća ne sadrže podatke o visini koficijenta tako da bez dodatnog uvida u pojedinačnu platnu listu ne može se potvrditi pravilnost obračuna plaća. Takođe, je utvrđena neusaglašenost internih akata vezano za plaće i naknade državnih službenika i namještenika vatrogasne brigade. Naime, Uprava za civilnu zaštitu je krajem 2012. godine preuzeila Profesionalnu vatrogasnu brigadu i u januaru 2013. godine donešen je Pravilnik o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika Uprave civilne zaštite sa primjenom od 01.01.2013. godine, kojim su van snage stavljeni pravilnici Profesionalne vatrogasne brigade iz 2009. i 2010. godine. Istovremeno Ministarstvo finansija daje saglasnost na Pravilnik o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika Profesionalne vatrogasne brigade, kao osnovu za obračun razlike plaća u 2012. godini, čija se primjena vezuje za Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona, i kojim se stavljuju van snage naprijed pomenuti pravilnici iz 2009. i 2010. godine. Obzirom da se radi o jednoj profesionalnoj vatrogasnoj brigadi neophodno je jedinstvenim pravilnikom utvrditi plaće i naknade.

Kao i prethodnih godina ministru unutrašnjih poslova plaća se uvećava za 30% na ime posebnog dodatka za posebne uslove rada. Uredbom Vlade o posebnom dodatku definisano je da ovlaštenim službenicima u MUP-u pripada 30% po osnovu posebnih uslova rada i decidno su propisana radna mjesta za ostvarivanje prava na poseban dodatak. Obzirom da je ministar nosilac izvršne vlasti na koji se odnosi Zakon o radno-pravnom statusu članova Vlade odnosno Zakon o plaćama i naknadama u Kantonu ne možemo potvrditi usaglašenost sa propisima isplate posebnog dodatka na plaću po osnovu posebnih uslova rada (mjesečno cca. 740 KM).

Prema izvještaju pravobranilaštva u 2013. godini podnesene su tužbe uposlenika gdje je vrijednost spora 8.970.012 KM za neisplaćene plaće i naknade po kolektivnim ugovorima, zakonskim i podzakonskim propisima, a u toku godine po izvršnim sudskim rješenjima isplaćeno 2.161.007 KM (šire opisano u tačkama: 5.2.3. i 8. Izvještaja)

Naknade plaće za prekovremen rad iskazane su u iznosu od 2.233.094 KM i u odnosu na prethodnu godinu više su za 603.540 KM. Najvećim dijelom se odnose na ustanove osnovnog obrazovanja 615.746 KM, srednjeg obrazovanja 452.269 KM, MUP 561.817 KM i Upravu za civilnu zaštitu 233.918 KM. Izvršen je uvid u dokumentaciju kod MUP-a, Uprave za civilnu zaštitu, Ministarstva finansija (79.496 KM), Ministarstva saobraćaja (16.502 KM), Kabinetra Premijera (9.222 KM), Protokola (3.178 KM) i dvije srednje škole (Treća gimnazija 62.423 KM i Građevinsko-geodetska škola 77.068 KM), i utvrđeno da se prekovremen rad obračunavao tokom godine za uposlenike na osnovu rješenja/odлуke rukovodioca o isplati kojima je utvrđen broj sati prekovremenog rada. Međutim, najvećem dijelom nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se utvrdilo ko je naložio, u koje vrijeme je obavljen prekovremen rad, kojim povodom i za koje namjene. Došlo je do značajnog povećanja ovih naknada u odnosu na prethodnu godinu i prilikom isplate nije osigurana dokumentacija koja potvrđuje izvršenje prekovremenog rada zbog čega se ne može potvrditi opravdanost obračuna i isplate iskazane naknade.

Preispitati opravdanost isplate naknade za prekovremen rad i istu vršiti na osnovu relevantne dokumentacije.

Naknade troškova uposlenih se odnose na naknade za topli obrok 17.902.915 KM, prevoz na posao i sa posla 5.861.258 KM, regres 4.374.651 KM, otpremnine 1.768.984 KM i pomoć u slučaju smrti i bolesti 2.016.535 KM. Naknada za topli obrok iznosila je 8 KM po danu. Regres je isplaćen u iznosu od po 415 KM svim budžetskim korisnicima uključujući sudije, tužioce i stručne saradnike u pravosudnim institucijama

iako je Zakonom o plaćama i naknadama sudija u FBiH isti iznosi 50% osnovne plaće, što je više od isplaćenog. Troškovi prevoza na posao i sa posla najvećim dijelom se odnose na kupovinu mjesecnih kupona koji se dodjeljuju na osnovu spiskova uposlenika. Međutim, nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se potvrdilo da pravo na isto ostvaruju samo uposlenici kojima je udaljenost mjesta stanovanja od mjesta rada 2 kilometra kako je propisima utvrđeno. Takođe, Budžetska inspekcija je u Izveštaju iz 2013. godine konstatovala: „da ima slučajeva da budžetski korisnici obezbjeđuju uposlenim kupone za prijevoz, a čije mjesto prebivališta je udaljeno manje od dva kilometra od mjesta rada“, što ukazuje na potrebu obezbjeđenja dokumentacije za ostvarivanje prava prevoza na posao i sa posla.

Za osvarivanje prava naknade troškova prevoza na posao i sa posla osigurati dokumentaciju kojom se potvrđuje udaljenost stanovanja od mjesta rada u skladu sa propisima.

5.4.2 Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge realizirani su u iznosu 52.052.012 KM i u odnosu na prethodnu godinu manje su izvršeni za 7.293.685 KM ili 12,29%, a u odnosu na planirano budžetom više su izvršeni za 723.112 KM ili 1,41%. Ovi izdaci nastaju obavljanjem djelatnosti korisnika i u najvećem dijelu zavise o ponašanju rukovodnih struktura u odobravanju trošenja javnog novca. U okviru ovih izdataka najznačajnije su ugovorene i druge posebne usluge u iznosu od 17.452.648 KM, zatim izdaci za energiju 10.148.484 KM, nabavku materijala 8.559.993 KM, tekuće održavanje 5.221.451 KM i izdaci za komunalne usluge 5.078.012 KM. Pored navedenog, unajmljivanje imovine iskazano je 2.070.936 KM, izdaci za prevoz i gorivo 1.781.302 KM, izdaci za osiguranje i bankarske usluge 1.145.993 KM i putni troškove 593.193 KM.

Izdaci za mobilni telefon iskazani su u iznosu 292.022 KM od čega se na **MUP** odnosi 81.921 KM i na **Stručnu službu za zajedničke poslove** 88.680 KM. Utvrđili smo da se u pojedinim slučajevima kod Stručne službe i MUP-a priznavali i plaćali računi za troškove mobilnih telefona koji su glasili na ime fizičkog lica, a ne na instituciju u kojoj su ostvarivali pravo na troškove usluga mobilne telefonije. Obzirom da se pravo ostvaruje u službene svrhe, kao i obavezu istovremenog plaćanja poreza na dohodak za račune koji glase na ime, potrebno je osigurati pravo korištenja mobilne telefonije samo za račune koji glase na instituciju gdje je i ostvareno pravo.

U okviru **nabavki materijala** iskazani su **izdaci za odjeću i uniforme** u iznosu od 2.095.960 KM, koji se najvećim dijelom odnose na **MUP Kantona** u iznosu od 1.857.712 KM. U toku 2013. godine provedene su procedure nabavke uniforme (šire opisano u tački 7. Izveštaja), zaključen ugovor o nabavci u vrijednosti od 1.250.964 KM i na osnovu ispostavljenih profaktura terećeni su troškovi-rashodi i odobrene obaveze prema dobavljačima umjesto razgraničenih rashoda, obzirom da nije isporučena roba. Ugovorom o nabavci od 31.12.2013. godine je definisan rok isporuke od 120 dana, koji također nije ispoštovan obzirom da su otpremnice za isporuku hlača od 30.05.2014. godine a zimskih jakni od 02.06.2014. godine.

Ugovorene usluge čine 33,53% ukupnih izdataka za materijal i usluge i u odnosu na plan budžeta više su izvršene za 2.477.748 KM ili 16,54%, a u odnosu na prethodnu godinu manje su za 3.219.640 KM ili 15,57%. U okviru ugovorenih usluga najznačajniji su izdaci za samostalne djelatnosti 4.805.142 KM, troškovi za usluge advokata i vještaka 2.537.486 KM, ostale ugovorene usluge 2.085.207 KM, izdaci za rad komisija 1.223.398 KM, za reprezentaciju 389.119 KM i naknade skupštinskim zastupnicima 228.881 KM.

Izdaci za samostalne djelatnosti - ugovori o djelu, ugovori o privremenim i povremenim poslovima i naknade za rad u nadzornim i upravnim odborima iskazani su 4.805.142 KM što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 797.380 KM ili 14,23%. Najznačajniji su kod: ustanova kulture 1.256.212 KM, srednjeg obrazovanja 1.116.885 KM, Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih 471.888 KM, Općinskog suda 374.618 KM, MUP –a 285.787 KM, Direkcije za puteve 128.912 KM (od čega redovni poslovi 121.066 KM) i Stručne službe za zajedničke poslove 99.900 KM.

Kod **Ministarstva obrazovanja** u okviru ugovorenih usluga značajan dio se odnosi na isplatu naknada za rad u upravnim i nadzornim odborima visokoškolskih ustanova, obavljanje poslova u vezi vozačkih ispita i polaganje stručnih ispita nastavnog kadra. Međutim, zaključivani su i ugovori o djelu za poslove stručnih saradnika ukupno 67.800 KM (za odnose sa mladima i javnošću, odnosi sa javnošću u kabinetu ministra, u Sektoru za informatizaciju, u Sektoru za visoko obrazovanje) kao i poslovi obrade i unosa podataka i naloga

za knjiženje i vozača, za koje ne možemo potvrditi opravdanost i osnovanost zaključivanja ugovora o djelu obzirom da prestavljaju redovne poslove i zadatke Ministarstva.

Kod MUP-a, Direkcije za puteve i Stručne službe za zajedničke poslove po ugovoru o djelu angažovani su vanjski saradnici za obavljanje redovnih poslova i zadataka viših stručnih saradnika, stručnih saradnika i pomoćnih poslova, kao što su, kod MUP-a poslovi pripreme dokumentacije za izradu rješenja, popisivanje i arhiviranje predmeta, rad na referatu registracije vozila, zatim kod Stručne službe poslovi održavanja higijene, portira, kurira i drugi pomoćni poslovi, kod Direkcije za puteve poslovi višeg stručnog saradnika za katastar puteva i objekata na putevima, zatim za naknadu štete, za održavanje puteva, kao i aktivnosti na implementaciji projekata finansiranih od Europske banke zatim koordinacije u ime investitora i drugi poslovi i aktivnosti. **Ne možemo potvrditi osnovanost angažovanja vanjskih saradnika za obavljanje poslova po ugovorima o djelu, obzirom da navedeni poslovi i radni zadaci predstavljaju redovne poslove u nadležnosti korisnika ili su sistematizovani pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji.**

Kod ustanova kulture najznačajni su izdaci kod Narodnog pozorišta 328.357 KM; Sarajevske filharmonije 198.158 KM; MES-a 198.096 KM, Kamernog teatra 111.018 KM i SARTR-a 96.656 KM. Iсти se u najvećem dijelu odnose na angažovanje lica za obavljanje specifičnih poslova u ustanovama kulture (redatelji, scenografi, kostimografi, glumci) za koje se pored honorara plaćaju troškovi prevoza i smještaja. Visina naknade za angažovanje istih nije regulisana pisanim aktom a ustanove su različito postupale prilikom angažovanja lica i utvrđivanja naknada. Takođe, kod Narodnog pozorišta ugovori o djelu su zaključani retroaktivno – nakon što su poslovi po zalječenom ugovoru u najvećem dijelu i završeni (npr. Ugovor zaključen 25.06.2013. godine za angažman u mjesecu junu 2013. godine), tako da se postavlja pitanje temeljem čega su izvršiocи obavljali poslove.

Angažovanje spoljnih saradnika po ugovorima o djelu vršiti samo za poslove koji nisu predviđeni kao redovni poslovi u nadležnosti korisnika ili nisu predviđeni pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji.

Potrebno je da Ministarstvo kulture i sporta u saradnji sa ustanovama kulture urede pravila za angažovanje lica i utvrđivanje naknade za obavljanje specifičnih poslova iz oblasti kulture.

Izdaci za rad u komisijama iskazani su u iznosu od 1.223.398 KM što je u odnosu na prethodnu godinu više za 79.941 KM ili 6,99%. Najveći izdaci su kod Ministarstva obrazovanja 281.383 KM, MUP-a 234.343 KM, Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša 99.668 KM, Skupštine Kantona 70.840 KM (vanjski članovi u skupštinskim radnim tijelima, sekretari radnih tijela i odbora i naknade za rad neovisnog odbora za izbor i reviziju policijskog komesara), Ministarstva finansija 59.420 KM, Ministarstva za boračka pitanja 44.738 KM, Zavoda za planiranje 80.788 KM i Uprave za civilnu zaštitu 34.920 KM. Revizijom ovih izdataka uočeno je da nema dokaza da su angažovani uposlenici poslove obavljali izvan radnog vremena, za što ostvaruju primanja iz redovnog radnog odnosa. Takođeg, ne možemo potvrditi opravdanost utvrđivanja naknade članovima centralne komisije za popis (1.000 KM po članu), ni utvrđenu mjesечnu naknadu od 800 KM (od marta 2013. godine, a do tada 720 KM) sekretaru Skupština za rad u radnim tijelima Skupštine, jer je Poslovnikom Skupštine propisano da isti između ostalog osigurava uslove za rad radnih tijela i učestvuje u njihovom radu. Pored navedenog, direktor Uprave za civilnu zaštitu je u maju 2013. godine donio Odluku o visini naknade (od 700 – 1.200 KM ukupno 6.900 KM) članovima komisije za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća za rad Komisije od 08.03.-21.08.2012. godine, obzirom da je komisija posao završila u 2012. godini kada se naknada trebala utvrditi i iskazati. Direktor Zavoda za planiranje razvoja Kantona je rješenjima odobrio novčanu novčanu naknadu od po 300 KM članovima Tima za pripremu i izradu Akcionog plana Kantona za svaki mjesec u 2013. godini, bez obzira da li su članovi učesvovali u radu svaki mjesec ili nisu (godišnji odmori, bolovanja ili druga odsustva). Kod Ministarstva prostornog uređenja iskazana je naknada u ukupnom iznosu od 30.000 KM, za naknadu od po 350 KM mjesечно članovima Savjeta za provođenje odluke o zaduživanju Kantona za kredit EBRD za 2013. godinu, u čijem sastavu su premijer Kantona, ministri prostornog uređenja, finansija i privreda, zatim pomoćnik ministra za zaštitu okoliša i dva člana iz KJKP „Vodovod i kanalizacija“.

Usluge stručnog obrazovanja iskazane su u iznosu od 329.253 KM, od čega se 37.134 KM odnosi na Srednju školu za saobraćaj i komunikacije za studijsko putovanje 35 članova kolektiva (uposlenici i gosti putovanja) u Republiku Tursku (Kemer, Burdur, Antalia) u trajanju od 17.-24.06.2013. godine, u koju je uključena posjeta školi u Burduru 4 (četiri) člana kolektiva u pratnji stručnog vodiča. Takođe, kod

Željezničkog školskog centra je iskazano 17.020 KM za stručnu ekskurziju 46 zaposlenika u Republiku Hrvatsku (Mali Drvenik) u periodu od 17.-22.06.2013. godine, koja za cilj ima posjetu željezničkim stanicama u Mostaru i Pločama. Kod Srednje ekonomske škole iskazano je 8.400 KM za putovanje u Beograd za 40 uposlenika radi realizacije uzvratne posjetе Prvoj ekonomskoj školi Beograd u periodu 28.-30.09.2013. godine (subota-ponedeljak), kao i 8.000 KM za putovanje u Albaniju (Drač) za 40 uposlenika u periodu od 20.- 24.01.2014. godine, koje treba iskazati na troškovima u periodu kada je i nastala obaveza. **Za navedena putovanja u iznosu 70.554 KM ne možemo potvrditi da su nastala u svrhu stručnog obrazovanja, jer reviziji nije predočena dokumentacija kojom bi se opravdala putovanja.**

Trošenje javnog novca treba biti uređeno jasno i u skladu sa ovlaštenjima što je odgovornost rukovodnih struktura.

Na poziciji **izdataka za specijalizaciju** iskazuju se troškovi za **obuku kadeta MUP-a** Kantona prema Ugovoru sa Federalnim ministarstvom unutrašnjih poslova. Navedeni ugovor i aneksi ugovora zaključeni su krajem 2012. godine za obuku 148 kadeta (za činove mlađeg inspektora i policajca) u iznosu od 1.152.214 KM, koja se provoditi u 2013. godini. Federalno ministarstvo se obavezuje kadetima osigurati smještaj, hranu, uniformu, obuću, udžbenike, mjesecna primanja za lične izdatke, a MUP se obavezuje na plaćanje troškova obuke odmah po prijemu fakture, a najkasnije u roku od 15 dana. Obuka je otpočela 23.09.2013. godine. Za obuku kadeta Federalni MUP je ispostavio dva računa od 18. i 19.11.2013. godine u iznosu od 775.774 KM, koji su od strane MUP-a vraćeni, sa obrazloženjem da se isti ispostave za plaćanje u narednoj godini odnosno po završetku obuke kadeta na policijskoj akademiji. **Mišljenja smo da su se ove fakture od 775.774 KM trebale iskazati kao trošak MUP-a Kantona u 2013. godini, obzirom da su se Ugovorom obavezali na plaćanje troškova obuke po prijemu fakture a najkasnije u roku od 15 dana.**

Izdaci za reprezentaciju iskazani su 389.119 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 285.767 KM ili 57,66%. Značajni su kod: Stručne službe za zajedničke poslove 58.258 KM (u čemu je i interna reprezentacija), MUP-a 37.354 KM, Kabinet premijera 19.952 KM, Protokola 15.676 KM, Narodnog pozorišta 18.218 KM, MESS-a 17.731 KM i Sarajevske filharmonije 11.760 KM. Pravo na korištenje troškova reprezentacije utvrđeno je Pravilnikom, ali samo za predsjedavajućeg Skupštine, premijera, ministre, sekretare i šefove unutar organa uprave, kojim je utvrđen mjesечni iznos (100-500 KM ovisno o funkciji). Pravilnikom ministra MUP-a utvrđene su procedure i pravila o poklonima i reprezentaciji, kao i da pravo raspolaganja sredstvima ima isključivo ministar. Nije uređeno trošenje sredstava kod nižih potrošačkih jedinica (ustanova kulture). Kod ustanova kulture (Narodno pozorište i Sarajevska filharmonija) iskazani troškovi se odnose na kotela za npr. Novogodišnji koncert (6.060 KM), opere „Vesela udovica“ i Hasanaginica (po 2.808 KM) i Premijere baleta (2.000 KM), koji su fakturisani od strane jednog dobavljača i gdje računi ne sadrže specifikacije o utrošenoj hrani i piću, niti broju osoba za koje se pripremaju kokteli. Takođe, kod Kabinetra premijera za račune ugostiteljskih usluga (3.194 KM, 2.046 KM) odlukama se odobravaju sredstva, bez navedenog povoda, odnosno razloga za nastanak troškova.

Potrebno je doraditi postojeće i donijeti nedostajuće akte kojima se reguliše korištenje sredstava za reprezentaciju.

Troškovi za advokate po službenoj dužnosti i troškovi vještačenja iskazanih su kod pravosudnih institucije u iznosu od 2.941.338 KM, od čega se Kantonalni sud odnosi 1.130.898 KM a na Općinski sud 1.398.567 KM. Kod ovih troškova iskazana su prekoračenja u odnosu odobreni Budžet, obzirom da Budžetom nisu odobrena sredstva u traženom iznosu nego znatno manje (Općinskom sudu 531.000 KM i Kantonalnom sudu 330.000 KM). U toku godine preraspodjelama su dodatno vršena umanjenja navedenih pozicija, tako je na Općinskom sudu izvršeno umanjenje u ukupnom iznosu od 293.410 KM (u novembru 120.000 KM i decembru 173.410 KM), a Kantonalnom sudu umanjenje od 109.550 KM (u julu 30.000 KM i decembru 79.550 KM). **Ne možemo potvrditi opravdanost umanjenja ovih pozicija preraspodjelama, obziroma da se u vrijeme izvršenih preraspodjela znalo da su troškovi veći u odnosu na odobreni Budžet, pa su se trebale raditi preraspodjele sa ciljem uvećanja ovih pozicija znajući da odobrena sredstva nisu dosta. Više stvorene obaveze kod sudova iznose 2.827.000 KM, koje se prema Izvještaju o popisu i Izvještaju o izvršenju budžeta odnose na obaveze prema advokatima i odbranama po službenoj dužnosti. Međutim, dato je dodatno pojašnjenje za više stvorene obaveze tako da ukupno prekoračenje samo na**

naknadama advokatima po službenoj dužnosti iznosi 2.067.950 KM (Općinski sud 1.153.277 KM i Kantonalni sud 914.673 KM).

Ministarstvo pravde i uprave je dopisom Federalnom ministarstvu pravde ukazivalo na problem plaćanja naknada advokatima po službenoj dužnosti, sa kojim su suočeni iz godine u godinu, što im je stvorilo dugovanja u milionskim iznosima. Istim dopisom ukazuju na potrebu donošenja propisa iz nadležnosti Federalnog ministarstva pravde, kojim bi se trebala regulisati visina naknade braniocima po službenoj dužnosti.

5.4.3 Tekući transferi

Tekući transferi iskazani su u iznosu 255.726.506 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 41.767.261 KM ili 14%. Najveća izvršenja su kod: Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih 77.736.354 KM (najvećim dijelom sufinansiranje visokoškolskih ustanova), Ministarstva za rad i socijalnu politiku 68.872.626 KM, Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša 29.270.842 KM (najveće su subvencije javnim preduzećima), Kabinet premijera, Stručna služba Vlade, Jedinicama lokalne samouprave, neprofitne organizacije i pomoć vjerskim zajednicama, Ured za zakonodavstvo i dr. 33.308.597 KM, Ministarstva za boračka pitanja 13.300.961 KM (dopunska prava boračke populacije) i Ministarstva saobraćaja 8.637.913 KM (najveće su subvencije KJKP „GRAS“ d.o.o Sarajevo).

Transferi Ministarstva za rad i socijalnu politiku u iznosu od 68.872.626 KM, Ministarstva za boračka pitanja 13.300.961 KM, kao i Ministarstva zdravstva 1.854.598 KM čine ukupno 84.028.185 KM ili 33% tekućih transfera. Uglavnom se radi o obavezama finansiranja prava po osnovu zakonskih propisa kao što je Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom, Zakon o raseljenim licima, prognanicima, izbjeglicama i povratnicima i Zakon o dopunskim pravima boraca – branitelja BiH i drugih podzakonskih akata. Najveća izdvajanja sredstava iz oblasti socijalne zaštite i za raseljena i izbjegla odnose se na: zaštitu porodice sa djecom 34.725.933 KM, zaštitu civilnih žrtava rata 15.668.920 KM, socijalna zaštita 11.186.078 KM i finansiranje javnih kuhinja 3.467.429 KM. Kod ovih transfera kod Ministarstva za rad i socijalnu politiku iskazana su prekoračenja u odnosu na odobreni Budžet od 2.606.953 KM (šire opisano u tački: 5 Izvještaj).

Dopunskim pravima boračke populacije finansirani su troškovi dženaza – sahrana 2.358.813 KM; stipendije za djecu 1.737.000 KM; jednokratne pomoći pojedincima i organizacijama 1.260.681 KM, mjeseca novčana primanja nosioca najviših ratnih priznanja 1.234.596KM i za besplatan i povlašten prevoz RVI i članova poginulih boraca 1.227.123 KM.

Kod **Ministarstva obrazovanja i nauke** iskazani su u iznosu od 77.736.353 KM, koji se najvećim dijelom odnose na transfer za sufinansiranje visokoškolskih ustanova 66.199.700 KM; zatim prevoz učenika 4.323.524 KM i transfer za nauku 4.283.800 KM. Dotacije za visokoškolske ustanove, kao i dotacije naučnim institucijama i Akademiji nauka i umjetnosti vršen je na osnovu evidencija o zaposlenim i angažovanim spoljnim saradnicima, kao i u prethodnom periodu, što je u konačnici imalo više izvršenja u odnosu na odobrena sredstva Budžetom Kantona. Vlada Kantona je 31.01.2014. godine donijela Zaključak kojim se odobravaju sredstva u iznosu od 8.943.000 KM koja prelaze iznose planirane u Budžetu Kantona. Ista se odnose na doznake dotacija za novembar i decembar za visoko obrazovanje 8.358.100 KM i za ustanove nauke 584.900 KM. Za utrošena sredstva korisnici sredstava (ustanove) dostavljaju Ministarstvu Izvještaj o finansijskom poslovanju i godišnje obračune, koje Ministarstvo prihvata kao dokaz o namjenskom utrošku doznačenih sredstava.

U toku 2013. godine usvojen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju i Statut Univerziteta. Zakonom je između ostalog, definisano da će se do utvrđivanja kriterija za finansiranje visokoškolskih ustanova vršiti doznačavanje organizacionim jedinicama u omjeru koji je u proteklom periodu uplaćivan od strane Kantona. **Kao i prethodnih godina, još uvijek u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju nisu utvrđeni kriterija za sufinansiranje visokoškolskih ustanova kao osnova za planiranje sredstava.** Ministarstvo je uputilo dopis članicama Univerziteta u 2014. godini, za dostavljanje sugestija i prijedloga za izradu modela sufinansiranja i raspodjele budžetskih sredstava u okviru Univerziteta.

Napominjemo da visokoškolske ustanove nisu uključene u sistem trezorskog poslovanja i da iste pored budžetskih sredstava ostvaruju i prihode iz obavljanja vlastite djelatnosti (realizacije projekata, upisnina i

Školarina na vanrednom i postdiplomskom studiju, nostrifikacije diploma, odbrane magistarskih radova i doktorskih disertacija i ostalo), za koje Kanton nema uspostavljen nadzor i kontrolu nad trošenjem.

Potrebno je da Vlada na prijedlog Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih utvrdi kriterije za finansiranje visokoškolskih ustanova u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju.

U okviru transfera neprofitnim organizacijama kod **Ministarstva finansija** iskazan je iznos 800.000 KM koji se odnosi na odobrena sredstava Sarajevskoj regionalnoj razvojnoj agenciji „SERDA“ za redovnu djelatnost i fond sredstava za projekte u 2013. godini, po odlukama ministra sa obavezom dostavljanja izveštaja o utrošku (finansijskog, administrativnog i tehničkog aspekta), sa kompletном popratnom dokumentacijom koju treba dostaviti Vladi i Ministarstvu finansija. Korisnik je tek u maju 2014. godine dostavio Godišnji izveštaj o radu za proteklu godinu u kojem se samo navodi da je Kanton Sarajevo u fond osnivača u 2013. godini uplatio 500.000 KM (koliko je i bilo doznačeno u 2013. godini), bez obrazloženja. Na traženje revizije dostavljen je Prilog uz Godišnji izveštaj, koji predstavlja tabelarni pregled projekata sa kolonom učešća Kantona u 2013. godini. Na osnovu navedenog, ne možemo potvrditi da je izvršeno izveštavanje na naprijed opisan način i u skladu sa Odlukom ministra finansija o odobravanju sredstava.

Potrebno je da se osigura izveštavanje o utrošku doznačenih sredstava agenciji „SERDA“, sa kompletnom dokumentacijom.

Ministarstvo kulture i sporta je na ime tekućih transfera iskazalo 5.667.247 KM što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.984.323 KM. Tekući transferi u oblasti sporta iskazani su u iznosu od 3.347.247 KM, a u oblasti kulture 2.320.000 KM. Budžetom je utvrđen veći broj korisnika sredstava sa iznosima za iste (udruženja, organizacije, javne ustanove, manifestacije), bez definisanih kriterija na koji način su utvrđeni korisnici i planirana visina sredstava istim (utvrđena visina sredstava je u rasponu od 1.700 – 152.000 KM). Pored Budžetom utvrđenih korisnika Ministarstvo je objavilo javni poziv, od 10.01.2013. godine, za predlaganje projekata kulture i sporta radi sufinansiranja iz sredstava Ministarstva. Izvršenim uvidom u dokumentaciju ne možemo potvrditi na osnovu čega je utvrđena visina dodjeljenih sredstava, obzirom da je po pristiglim zahtjevima ministar donosio odluke o rasporedu sredstava iz Budžeta za programske aktivnosti.

Preispitati opravdanost planiranje korisnika sredstava u Budžetu Kantona kod Ministarstva kulture i sporta, kao i način utvrđivanja visine sredstava po pristiglim zahtjevima.

Pri **Kabinetu premijera** planira se i iskazuje transfer Uredu za koordinaciju aktivnosti i prezentaciju Kantona u Briselu koji je planiran 120.000 KM, a realiziran 113.810 KM. Odlukom Vlade iz 2011. godine obrazovan je Ured za regionalnu prezentaciju u međunarodnim odnosima kao stalno radno tijelo Vlade Kantona sa sjedištem u Bruxellesu (Belgija). Vlada imenuje (istog) predstavnika duži period sa kojim zaključuje periodične ugovore o obavljanju poslova predstavnika sa naknadom od 2.000 EUR-a mjesечно (55.433 KM bruto za godinu). Tako za revidiranu godinu su zaključena dva ugovora krajem 2012. godine za prvi kvartal i 27.06.2013. godine retroaktivno za period 01.04.-31.12.2013. godine. Pored naknade predstavniku za materijalne troškove rada Ureda uplaćeno je 38.848 KM (stan, režije, telefon, prijevoz, putovanja i reprezentacija) i zakup prostorija 19.578 KM. Za zakup prostorija Ureda u Briselu zaključen je ugovor za period trajanja od 9 godina od 01.09.2011. do 31.08.2020. godine uz godišnju naknadu od 10.010 EUR-a. Godišnjim izveštajem o radu navedene su aktivnisti Ureda i dat osvrta na saradnju sa institucijama i pravnim subjektima Kantona, kao nedovoljno koordiniranu i sporadičnu, što se između ostalog odražava na nedovoljnu zastupljenost prijava projekata finansiranih iz EU fondova. Uzimajući u obzir navedeno postavlja se pitanje opravdanosti rada Ureda, a za kontinuirano angažovanje istog lice za obavljanje ovih poslova potrebno je preispitati osnov za zaključivanje ugovora.

Ostali tekući transferi iskazani su u iznosu od 5.188.968 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su 13.508.310 KM. Najvećim dijelom se odnosi na povrate pogrešno ili više uplaćenih poreza 1.885.678 KM, izvršenja sredstava sa transakcijskih računa Kantona po pravosnažnim rješenjima (tužbe uposlenika iz radnih odnosa) 2.161.007 KM i na nedostajuća sredstava za razliku plaća za 2012. godinu u iznosu od 946.780 KM. Obzirom da sredstva za izvršenja po pravosnažnim rješenjima (tužbe uposlenika) i za razliku plaća u 2012. godini nisu planirana Budžetom ista su iskazana po Odluci Vlade, od 27.02.2014. godine, kojom se odobrava unos više stvorenih obaveza po Izveštaju o popisu za 2013. godinu. Nedostajuća

sredstva za razliku plaće od 946.780 KM utvrđena su prilikom obračuna razlike za četvrti kvartal, obzirom da je razlika plaće za 2012. godinu iskazana na osnovu decembarske plaće pomnožene sa procentom uvećanja plaća, a ne na osnovu stvarno obračunate razlike plaća za svakog budžetskog korisnika i za svaki mjesec. Iskazana nedostajuća sredstva najvećim dijelom od 604.916 KM se odnosi na uposlenike profesionalne vatrogasne brigade i civilne zaštite za koje je u međuvremenu usvojen novi Pravilnik o plaćama i nanknadama, kojim je između ostalog povećan dodatak na uslove rada sa 20% na 30%. Pored navedenog, od strane Ministarstva finansija u martu 2014. godine upućeni su dopisi pojedinim budžetskim korisnicima kojima se traži da se još jednom izvrši kontrola obračuna razlike za 2012. godinu, i da su kod pojedinih korisnika utvrdili više obračunato (Ministarstvo obrazovanja - osnovno obrazovanje 171.674 KM i srednje obrazovanje 71.900 KM; Kantonalne uprave civilne zaštite 604.916 KM; ustanove kulture 29.299 KM; Ministarstva za rad 24.722 KM; Općinski sud 38.521 KM i Kantonalno tužilaštvo 16.248 KM).

Ministarstvo finansija je uputilo Vladi akt 21.06.2013. godine o neizmirenim obavezama po izvršnim sudskim presudama koje se nalaze na bankama za isplatu koje iznose 19 miliona KM od toga na presude iz radno-pravnog odnosa 17 miliona KM. Međutim, reviziji nije prezentirana dokumentacija o neizmirenim obavezama po izvršnim sudskim presudama sa stanjem na kraju 2013. godine.

Ministarstvo privrede je iskazalo realizaciju tekućih transfera u iznosu 5.714.987 KM, od čega se najveći dio odnosi na **transfer za razvoj poljoprivrede** 4.055.521KM (novčani podsticaji u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji 3.970.260 KM i 85.261 KM za unapređenje zdravstvenog stanja životinja).

Kao i prethodne godine Ministarstvo privrede nije poštivalo član 6. stav 2) Zakona o novčanim podsticajima u poljoprivredi, nije u propisanom roku 15 dana od dana usvajanja Budžeta izradilo Prijedlog odluke o iznosima novčanih podsticaja, minimalnim uslovima za početak proizvodnje, minimalnim uslovima za investiranje i rokovima podnošenja zahtjeva za 2013. godinu odnosno u roku od 30 dana dostavilo Vladi na donošenje. Vlada je istu Odluku donijela 13.06.2013. godine, s primjenom od jula 2013. godine, odnosno 8 dana nakon objave u Službenim novinama Kantona od 27.06.2013. godine. Vlada Kantona je avgustu 2013. godine donijela Odluku o kriterijima za utrošak novčanih sredstava za modele ostalih vrsta novčanih podsticaja iz člana 15. Zakona o novčanim podsticajima.

Posljedica ovakvog kašnjenja u donošenju Odluke je da se iz predviđenih sredstava u Budžetu 2013. godine evidentira realizacija iako stvarno sredstva na korištenje nisu ni doznačena krajnjim korisnicima (poljoprivrednicima). Tako da je od iskazane realizacije od 3.970.260 KM poljoprivrednicima u 2013. godini stvarno doznačeno novčanih sredstava krajem godine u iznosu od 1.207.893 KM, a veći dio od 2.762.367 KM u 2014. godini. Odlukom su propisani iznosi novčanih podsticaja po vrsti proizvodnje. Međutim, nije utvrđen ukupan iznos podsticaja po vrsti i količini proizvodnje, kako bi se tokom godine mogla pratiti realizacija i planirani iznos po vrsti podsticaja.

Ministarstvo privrede nije sačinjavalo periodične izvještaj obrazac 10 - Izvještaj o namjenskom utrošku transfera kako je propisano u članku 17. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Ministarstvo privrede treba da blagovremeno predloži Vladi Odluku o iznosima novčanih podsticaja u skladu sa Zakonom o novčanim podsticajima i doznači sredstva na korištenje u tekućoj godini, te sačinjava i dostavljati periodične izvještaje o namjenskom utrošku transfera.

5.4.3.1 Subvencije javnim preduzećima

Za subvencije javnim preduzećima doznačeno je 40.531.655 KM, od čega najveći dio kod Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša 28.743.989 KM i Ministarstva saobraćaja 8.057.666 KM.

Subvencioniranje javnih preduzeća iz oblasti komunalnih djelatnosti iz javnog novca vrši se zbog toga što je Vlada utvrdila niže cijene komunalnih usluga od stvarnih cijena, te se razlika između te cijene i stvarne obezbjeđuje iz Budžeta. Prema Zakonu o komunalnim djelatnostima iz 2004. godine, sredstva za obavljanje komunalnih djelatnosti prije svega se podmiruju iz cijene komunalnih usluga, a predviđena je i mogućnost utvrđivanja niže cijene od stvarne, s tim da se razlika pokriva iz Budžeta.

Sredstva su doznačavana javnim preduzećima, bez utvrđenog pojedinačnog obračuna kolika je obaveza Kantona po osnovu niže utvrđene cijene u odnosu na stvarnu kako je to predviđeno Zakonom o

komunalnim djelatnostima, zbog čega ne možemo potvrditi pravilnost visine planiranih i doznačenih sredstava, kao i zakonsku usklađenost datih sredstava.

Nezavisno stručno tijelo je u januaru i februaru 2013. godine za vodosnabdijevanje i toplotnu energiju izradilo validnost kalkulacije i konačan prijedlog visine cijene komunalnih usluga za vodosnabdijevanje i toplotnu energiju radi utvrđivanja stvarne cijene komunalnih usluga. Nakon čega je Vlada Kantona 16.07.2013. godine donijela Odluku o utvrđivanju cijena usluga vodosnabdijevanja pitkom vodom i odvodnju otpadnih voda. Istu Odluku Vlada je stavila van snage 01.12.2013. godine, kada je stupila na snagu primjena nove Odluke o utvrđivanju cijena usluga. Prijedlog Odluke o utvrđivanju cijene toplotne energije na razmatranje i usvajanje Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša je dostavilo u oktobru 2013. godine. Međutim, Vlada navedeni materijal nije razmatrala do kraja 2013. godine. Neovisno stručno tijelo je u novembru 2013. godine izradilo Mišljenje o validnosti kalkulacije cijena KJKP „Gradski saobraćaj“ d.o.o Sarajevo i prijedlog visine cijena usluga gradskog saobraćaja. Dat je Prijedlog mogućih cijena usluga prevoza, obzirom da preduzeće „Gras“ nije dalo podatak o kalkulaciji cijena, te bez jasnog izjašnjenja preduzeća o validnosti dokumentacije ovo tijelo ne može se izjasniti o validnosti kalkulacije i utvrditi prijedlog cijena usluga prevoza u Kantonu.

Prema Informaciji o poslovanju kantonalnih komunalnih preduzeća za 2013. godinu koju je sačinio Zavod za planiranje Kantona, ukupno ostvareni gubitak tekuće godine komunalnih preduzeća (bez KJKP „Gras“ d.o.o koji nije dostavio podatke Zavodu) iznosi 54.009.438 KM. Gubitke su ostvarili: Vodovod i kanalizacija, Toplane, Sarajevagas, Park, Vodostan Iljaš, Komunalac Hadžići i Trnovo.

Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša na ime subvencija javnim preduzećima iz resora prostornog uređenja doznačilo je 28.743.989 KM. Od čega za sufinansiranje djelatnosti individualne komunalne potrošnje: KJKP „Rad“ 7.600.000 KM, „Park“ 6.249.999 KM, „Pokop“ 4.500.000 KM, JKP „Komunalac“ Hadžići 734.300 KM, JKP „Vodostan“ Iljaš 426.100 KM, JKP „Trnovo“ 150.000 KM i „Vodovod i kanalizacija“ 251.400 KM; za nabavku tečnih goriva KJKP „Toplane“ Sarajevo 1.000.000 KM i 849.116 KM anuitet po kreditu WB; za pokriće dijela gubitka u poslovanju „Vodovod i kanalizacija“ 851.800 KM i za troškova električne energije i održavanje javne rasvjete na području Kantona 6.131.274 KM.

Ministarstvo nema dokumentacije na osnovu koje je utvrđena visina sredstava koja je doznačena komunalnim javnim preduzećima iz budžetskih sredstava.

Prijedlog Zakona o sanaciji (konsolidaciji) kantonalnih javnih komunalnih preduzeća ovo Ministarstvo je izradilo u 2010. godini uputilo Vladi na usvajanje, ali isti nije usvojen ni u 2013. godini. Takođe, Informaciju u vezi pripreme i donošenja Zakona o sanaciji i konsolidaciji kantonalnih javnih preduzeća u Kantonu Ministarstvo je sačinilo u maju 2012. godine, a Vlada Kantona donijela Zaključak o prihvatanju.

Ministarstvo saobraćaja za subvencije javnim preduzećima doznačilo je 8.057.666 KM, od čega 5.837.047 KM za subvencioniranje KJKP „Gras“ Sarajevo za pokrivanje razlike do ekonomске cijene penzionerskih mjesecnih karti i „Centrotrans-eurolines“ 117.377 KM, subvencioniranje troškova studentskih karata 1.369.965 KM i za pokriće dijela gubitka KJKP „Gras“ 733.277 KM.

Početkom 2013. godine ministar saobraćaja je donio Upustvo o metodologiji doznačavanja sredstava za pokriće gubitka iz prethodnih godina i izdate garancije za kreditne obaveze KJKP „Gras“ d.o.o Sarajevo koja su odobrena u Budžetu Kantona.

Tokom revidirane godine za subvencije javnim preduzećima koje se doznačavaju putem transfera, kao i ostale transfera Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša i Ministarstvo privrede nije sačinjavalo i dostavljalo Ministarstvu finansija periodične izvještaj obrazac 10 - Izvještaj o namjenskom utrošku transfera kako je propisano u članku 17. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Transfere za subvencioniranje javnih komunalnih preduzeća usaglasiti sa Zakonom o komunalnim djelatnostima, te sačinjavati i dostavljati periodične izvještaje o namjenskom utrošku transfera.

5.4.4 Tekuća rezerva

Sredstva tekuće rezerve budžetom su planirana u iznosu od 200.000 KM, a utrošena po odluci Vlade Kantona od 06.08.2013. godine za pomoć Kantonalnoj bolnici „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać u iznosu od

100.000 KM. Skupština Kantona je na sjednici održanoj 11.12.2013. godine usvojila Informaciju o utrošku sredstava tekuće rezerve.

5.4.5 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi realizovani su u iznosu od 20.714.713 KM, odnosno 47,7% u odnosu na budžetom planirano, a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 17.824.789 KM ili 46,2%. Realizacija transfera najvećim dijelom se odnosi na: Ministarstvo saobraćaja 8.172.638 KM, Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša 3.336.064 KM, Ministarstvo za boračka pitanja 2.706.124 KM i Ministarstvo privrede 2.499.222 KM.

Ministarstvo saobraćaja realiziralo je 8.172.638 KM od kojih se 4.755.726 KM odnosi na plaćanje preuzetih kreditnih obaveza iz ranijih godina KJKP „Gras“ d.o.o. Sarajevo. Izmirivanje obaveza se vrši na osnovu Odluke, iz 2012. godine, o izdavanju garancija za obaveze KJKP „Gras“ d.o.o. Sarajevo po kreditima od komercijalnih banaka i kreditora, za period izmirivanja obaveza od 2013. - 2017.godine. Takođe, Skupština Kantona je odobrila navedenu Odluku Vlade.

Kod **Ministarstva privrede** u okviru kapitalnih transfera iskazano je 600.000 KM **za podršku projektima ZOI 84, sistem vještačkog zasnježivanja**. Za realizaciju sredstava iz Budžeta za 2013. godinu zaključen je Sporazum između Ministarstva i ZOI 84 Olimpijski centar d.o.o. Sarajevo kojim je definisano da će se dio sredstava u iznosu 268.884 KM uplatiti korisniku odmah nakon potpisivanja ugovora u martu 2013. godine. Sporazumom je utvrđeno sufinansiranje projekta „rekonstrukcija i modernizacija akumulacije II na Bjelašnici“, sa obavezom KJP ZOI 84 –Olimpijski centar dostavi izvještaj sa kompletnom popratnom dokumentacijom o utrošku sredstava Ministarstvu. Ministarstvo privrede je uputilo Urgenciju 23.09.2013. godine, kojom se zahtjeva izvještaj za 2013. godinu, kao i pravdanje odobrenih sredstava iz 2012. godine u iznosu od 530.000 KM. Dopisom od 02.10.2013. godine dostavljen je pregled aktivnosti i radova koji su izvršeni u 2012. godine (račun od decembra 2012. godine u iznosu od 599.228 KM i maja 2012. godine od 1.696 KM). Nakon ponovljene Urgencije od 21.01.2014. godine, korisnik sredstava KJP ZOI 84 –Olimpijski centar obavještava Ministarstvo da se radi o ugovorenim i izvršenim radovima koji nisu fakturisani od strane izvođača, kao i da su navedene stavke sadržane u programu sanacije KJP ZOI 84 – Olimpijski centar. **Iz navedenog se vidi da nisu pravdana doznačena sredstva za 2013. godinu, kao i da nije izvršena stvarna kontrola i nadzor nad utroškom sredstava od strane Ministarstva, tako da ne možemo potvrditi da su sredstva utrošena za planirane namjene.**

Potrebno je da Ministarstvo privrede osigura pravdanje doznačenih kapitalnih transfera, kao i da se od strane Ministarstva vrši nadzor sa ciljem praćenja projekata i namjenskog utroška sredstava.

Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša kapitalne transfere realiziralo je 3.336.064 KM. U okviru navedenog kapitalni transferi drugim nivoima vlasti doznačeni su 2.741.600 KM i neprofitnim organizacijama 594.464 KM. Za finansiranje i sufinansiranje izgradnje i rekonstrukcije vodovodnih i kanalizacionih mreža i rezervoara za vodu općinama je doznačeno i to: Ilidža 96.661 KM, Novi Grad 223.760 KM, Ilijaš 217.792 KM, Stari Grad 250.000 KM, Hadžići 399.382 KM, Vogošća 806.648 KM, Vodovod Dobroševići za obezbeđenje vodosnabdijevanja 80.032 KM, Rezervoar Briješće 224.559 KM, Rezervoar Rakovica 405.600 KM i projekti komunalne infrastrukture u općini Sarajevo 37.166 KM.

Kod **Uprave za civilnu zaštitu** kapitalni transferi planirani su u iznosu od 1.560.800 KM, a realizirani su 761.383 KM (saniranje klizišta 280.000 KM, interventna sredstva 474.480 KM i izrada projekata 6.903 KM). Sredstva planirana za sanaciju korita rijeka u iznosu 300.000 KM nisu realizirana, a u godišnjem Izvještaju sa obrazloženjem programskih rezultata nije dato obrazloženje o nerealizovanim sredstvima predviđenim za ovu namjeru, a niti je obrazloženo kašnjenje u realizaciji sredstava za sanaciju klizišta. Naime, od planiranih sredstava za sanaciju klizišta 300.000 KM iskazana je realizacija u iznosu 280.000 KM o čemu je sa Zavodom za izgradnju Kantona zu novembru 2013. godine zaključen Sporazum na projektima sanacije klizišta. Odluku o isplati sredstava Zavodu za izgradnju direktor Uprave civilne zaštite je donio 28.11.2013. godine. Obzirom da je prema Sporazumu realizacija predviđena do kraja 2014. godine, u 2013. godini nije proveden nadzor nad namjenskim utroškom sredstava. Niti je Uprava za civilnu zaštitu sačinjavalo i dostavljala Ministarstvu finansijska periodične izvještaje obrazac 10 - Izvještaj o namjenskom utrošku transfera kako je propisano u članku 17. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Kao što smo konstatovali u prethodnim godinama, Uprava za civilnu zaštitu ni u 2013. godini nije izradila Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća područja Kantona za period 2013.-2017. godine, a niti Plan zaštite od požara Kantona. U vezi donošenja Procjene ugroženosti od požara koji donosi Vlada i koji predhodi donošenju Programa razvoja Vlada je 28.05.2013. godine donijela Zaključak o utvrđivanju iste.

U toku obavljanja revizije u 2014. godini dostavljen je materijal da je Uprava za civilnu zaštitu izradila Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća područja Kantona za 2014.-2018. godina, koji još nije dostavljen Vladi, te će isti biti predmet revizije za 2014. godinu.

Uprava za civilnu zaštitu treba da sačinjava i dostavlja Ministarstvu finansija periodične izvještaje o namjenskom utrošku transfera.

5.4.6 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima za 2013. godinu iskazano je ostvarenje prihoda, primitaka i finansiranja u odnosu na rashode i izdatke kako slijedi:

Red.	Opis	Budžet za 2013. god (GIB)	Ostvareno u 2012. godini	Ostvareno u 2013. godini	Index (5/3) x100	Index (5/4) x100
1	2	3	4	5	6	7
A	Prihodi, primici i finansiranje (I+II+IIIa)	746.664.534	642.498.949	599.740.713	80,32	93,34
A1	Prihodi i primici (I+II+1a)	701.664.534	616.498.949	599.740.713	85,47	97,28
I	Prihodi (1+2)	678.687.534	610.208.612	594.413.090	87,58	97,41
1.	Prihodi	661.210.600	596.022.992	579.324.099	87,62	97,20
2.	Tekući transferi i donacije	17.476.934	14.185.620	15.088.991	86,34	106,37
II	Primici	9.272.500	6.290.337	5.327.623	57,46	84,70
1a	Višak primitaka iz direktnog zaduživanja	13.704.500	-	-	-	-
III	Finansiranje (primljeni krediti – otplate duga)	29.490.000	13.650.343	-15.492.035	-52,53	-113,5
IIIa.	Primljeni krediti	45.000.000	26.000.000	0	-	-
B	Ukupni rashodi i izdaci (V+VI)	746.664.534	709.956.653	634.916.543	85,03	89,43
V	Rashodi i izdaci	731.154.534	697.606.996	619.424.509	84,72	88,79
1b	Višak rashoda nad prihodima za 2012. godinu	98.124.600	7.203.959	-	-	-
VI	Otplate duga	15.510.000	12.349.657	15.492.035	99,88	125,45
C	Višak ostv.rashoda i izdataka u odnosu na prihode i primitke i finansiranje (A-B)	-	67.457.704	35.175.830	-	52,15
1.	Više stvorene obaveze iznad Budžeta prekoračenje	-	33.263.225	25.696.547	-	77,25
2.	Ostali deficit u tekućoj godini	-	34.194.479	9.479.282	-	27,72
D	Nepokriveni deficit iz prethodnih godina	-	16.963.059	84.420.763	-	497,67
E	Ukupan (akumulirani) deficit (C+D)	-	84.420.763	119.596.593	-	141,67

Kao što se vidi iz tabele u tekućoj godini višak rashoda i izdataka u odnosu na prihode, primitke i finansiranje iskazan je u iznosu od 35.175.830 KM i predstavlja veću potrošnju u odnosu na raspoloživa sredstva. **Akumulirani deficit na kraju 2013. godine sa uključenim nepokrivenim deficitom iz prethodne godine od 84.420.763 KM** iskazan je u iznosi od 119.596.593 KM.

Revizijom smo utvrdili da su budžetski korisnici u 2013. godini stvorili obaveze iznad odobrenih sredstava u Budžetu, odnosno prekoračenje pojedinih pozicija u Budžetu od 25.696.547 KM za šta zakonodavno tijelo nije prethodno dalo saglasnost. Više iskazane obaveze u odnosu na usvojene budžetom je odobrila Vlada, što je suprotno članu 4. i 31. Zakona o budžetima u FBiH i članu 4. stav 2. Zakona o izvršavanju budžeta Kantona za 2013. godinu, kojim je propisano da budžetski korisnici mogu preuzeti obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta koje odobri zakonodavno tijelo (šire opisano u tačci: 5.2 Izvještaja).

6. Imovina, obaveze i izvori sredstava

6.1 Imovina (gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja i stalna sredstva)

6.1.1 Novčana sredstva

Novčana sredstva, na kraju fiskalne godine, na transakcijskim računima koji su u sastavu Jedinstvenog računa trezora iznosila su 19.891.209 KM.

Novčana sredstva iskazana na datum bilansa su:

	31.12.2013	31.12.2012
Novčana sredstva	19.891.209	19.931.290
Transakcijski računi u bankama	19.804.143	19.903.513
Prelazni račun	87.066	21.673
Ostala izdvojena sredstva	-	6.104

Provedenom revizijom izvršili smo upoređivanje namjenskih sredstava iskazanih na podračunima i razgraničenih prihoda po istom osnovu. Shodno Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i Trezor Kantona unaprijed naplaćeni prihodi – namjenska sredstva se na kraju godine razgraničavaju, što znači da saldo na računu treba da odgovara razgraničenim prihodima ukoliko sredstva nisu trošena za druge namjene. **Utvrđili smo da su raspoloživa sredstva manja za 8.765.003 KM u odnosu na razgraničene prihode i to:**

- **sredstva od naknada za okoliš** na datum bilansa prema izvodu banke iznosila su 825.094 KM i prelazni račun 6.934 KM, a razgraničeni prihod 2.854.502 KM, što predstavlja razliku od **2.022.474 KM** koja od momenta otvaranja podračuna u februaru 2012. godini nisu prenesena na namjenski podračun, a niti do okončanja revizije (juni 2014. godine).
- **kod sredstva od naknada za šume** na datum bilansa Komisija za ragraničenje namjenskih prihoda je ustanovila razlika od **728.473 KM** više iskorištenih sredstava Uprave za šumarstvo isplaćenih na ime tekućih troškova (plaće, doprinosi, topli obrok i poseban porez na zaštitu) prethodnih godina, zbog čega ne odgovara stanje na podračunu i razgraničenih prihoda. Komisija je konstatovala da istu razliku treba vratiti na namjenski podračun. Refundacija za više isplaćena sredstva prema obrazloženju odgovornih će se refundirati za mjesec I-VII 2014. godine.
- **kod sredstva od naknada za korištenje poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe** Komisija za ragraničenje namjenskih prihoda je ustanovila razliku između razgraničenih prihoda i stanja na podračunu od 66.101 KM više iskazanih namjenskih sredstava na podračunu koje treba vratiti na budžetski račun. **Kod sredstava za zaštitu i spašavanje** na namjenski podračun Uprave civilne zaštite ne odgovara stanje sredstava 2.000 KM koje treba vratiti na namjenski podračun.
- **sredstva od naknada za vode, parkirališta, vlastite prihode, donacije i transfere** se prikupljaju na budžetskom računu otvorenom kod Unicredit banke dd, zajedno sa svim ostalim sredstvima na kojem su iskazana ukupna novčana sredstva u iznosu 9.152.035 KM. Dok je prema razgraničenim namjenskim prihodima (uključujući i kreditna sredstva kod UniCredit banke) trebalo da bude stanje u iznosu od 15.230.192 KM. Od čega su razgraničeni prihodi sredstava za vode 3.374.146 KM, sredstva od naknada za parkirališta 2.979.519 KM, sredstva Uprave za inspekcijske poslove 138.379 KM, vlastiti prihodi 2.803.642 KM, ragraničene donacije 122.376 KM i transferi 430.752 KM, kao i neutrošena kreditna sredstva 5.381.378 KM sa avansima za kredite kod Unicredit banke. Obzirom da se sva sredstva iskazuju na jednom transakcijskom računu i da su namjenska sredstva korištena a da se o tome nije vodila nikakva pomoćna evidencija nije nam prezentirana struktura koja su sredstva korištena, a nisu vraćena na dan 31.12.2013. godine. Razlika između razgraničenih prihoda i novčanih sredstava na budžetskom računu na datum bilansa iznosi **6.078.157 KM nedostajućih novčanih sredstava**.

Prema Zaključku Vlade od 16.05.2013. godine odobreno je korištenje namjenskih sredstava za isplatu plaća i tekuće poslovanje iz namjenskih sredstava koja nisu angažirana i to: sredstva za zaštitu i spašavanje,

sredstva za šume, naknada za korištenje poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe i kreditnih sredstava, s tim da se ista moraju vratiti na namjenske račune u roku od 30 dana, a po potrebi i ranije. Kako namjenska sredstva nedostaju na računu na dan 31.12.2013. godine, vidljivo je da nije ispoštovan Zaključak Vlade. Pored navedenog, iako u Zaključku nije odobreno korištenje **namjenskih sredstava za vode** ista su korištena i nisu blagovremeno stavljeni na raspolaganje za korištenje u namjenu za koju su zakonom predviđena. Tako prema pomoćnoj evidenciji Ministarstva prostornog uređenja i zaštiti okoliša za kapitalne transfere drugim nivoima vlasti planirane iz namjenskih sredstava za izgradnju, sanaciju i rekonstrukciju vodovodne i kanalizacione mreže i dr. plaćanje nije vršeno prema zahtjevima Ministarstva. Nakon upućenog zahtjeva Ministarstvu finansija, plaćanje je uglavnom vršeno sa 2-3 mjeseca zakašnjenja.

Skrećemo pažnju da je trošenje namjenskih sredstava zakonski uređeno, dok posuđivanje i trošenje za druge namjene ovih sredstava nikakvim propisom nije uređeno.

Iako, smo prethodne godine za otvorene posebne transakcijske račune koji nisu u sistemu JRT-a dali preporuku o postupanju u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH i Zakonom o budžetima u FBiH, po navedenom nije postupljeno. Tako da prema izvještaju Centralne popisne komisije stanje neugašenih računa odobrenih od strane Vlade Kantona za koje korisnici budžeta Kantona imaju otvorene račune u skladu sa Uputstvom Vlade o zatvaranju računa budžetskih korisnika na dan 31.12.2013. godine iznosilo je 27.725.279 KM. Naime, radi se o 16 transakcijskih računa iskazanih u domaćoj valuti i 1 devizni račun. Od čega je 6 računa kojim raspolaže Zavod za izgradnju Kantona iskazan ukupan iznos od 21.447.894 KM.

Vlada Kantona treba da sagleda mogućnost uključivanja posebnih računa u sistem JRT-a Kantona u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH i Zakonom o budžetima u FBiH.

6.1.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu 9.272.990 KM i u odnosu na prethodnu godinu veća su za 1.781522 KM.

Struktura potraživanja iskazana na datum bilansa je:

	31.12.2013.	31.12.2012.
Kratkoročna potraživanja	9.272.990	7.491.468
Potraživanja od pravnih lica	2.999.942	1.165.846
Potraživanja za isporučene usluge	1.834.007	650.357
Potraživanja za unaprijed plaćenu robu	1.165.936	515.489
Ostala potraživanja	6.235.434	6.313.975
Sumnjiva i sporna potraživanja	3.912.735	5.630.141
Ostala potra. (potr. od uposlenika, za bolovanje, pripravnike i ostala)	2.322.699	683.834
Potraživanja po kreditima	3.091	11.647

Potraživanja od pravnih lica kod Direkcije za puteve iskazana su u iznosu od 644.534 KM, Ministarstva obrazovanja 250.164 KM, kod MUP-a 578.974 KM, Bosansko kulturnog centra 62.930 KM, Centra za slijepu i slabovidnu djecu 26.635 KM.

Utvrđeno je od strane Ministarstva obrazovanja, Ministarstva privrede, Centra za slijepu i slabovidnu djecu i Bosanskog kulturnog centra nisu vršene konfirmacije sa dužnicima na što je zakonska obaveza zbog čega se ne može potvrditi tačnost iskazanih potraživanja. Takođe, popisne komisije (Ministarstvo obrazovanja, Centar za slijepu i slabovidnu djecu i Bosansko kulturni centar) nisu vršile analizu iskazanih potraživanja i dokazivanja realnosti istih već su preuzeta samo knjigovodstvena stanja. Isto tako za potraživanja koja su starija od 6 mjeseci nisu prenesena na sumnjiva i sporna potraživanja kako je propisano Računovodstvenim politikama Kantona. Ukazujemo i na neslaganje popisa Ministarstva obrazovanje i Izvještaja centralne komisije vezano za opis strukture avansa (249.164 KM) iz 2012. godine.

Potraživanja od koncesija kod Ministarstva privrede nisu realno iskazana (o čemu smo šire pojasnili u tački 5.3.4 Izvještaja)

Sumnjiva i sporna potraživanja iskazana su u iznosu od 3.912.735 KM i čine 42% ukupnih potraživanja, a najvećim dijelom se odnose na Ministarstvo za boračka pitanja 1.789.933 KM i Ministarstvo privrede 1.785.489 KM, koja su iskazana u ranijem periodu. Sumnjiva i sporna potraživanja Ministarstva privrede se odnose na potraživanja po datim pozajmicama javnim preduzećima iz 1997. i 1998. godine.

Kratkoročna potraživanja realno i tačno iskazivati u skladu sa računovodstvenim propisima, poduzimati mjere za naplatu istih, te vršiti procjenu vrijednosti pojedinačnih pozicija bilansa.

6.1.3 Stalna sredstva

U konsolidovanom finansijskom izještaju sadašnja vrijednost stalnih sredstava na datum bilansa iznosi 307.239.048 KM, nabavna vrijednost 452.638.016 KM a otpisana vrijednost 145.398.968 KM.

Vrijednost stalnih sredstava po vrstama prikazana je u tabelarnom pregledu, te promjene i kretanja tokom revidirane godine i uporedni podaci prethodne i 2013. godine:

Opis	Zemljište	Građevine	Oprema	Ostala stalna sredstva	Sredstva u obliku Prava	Sredstva u pripremi	Sredstva van upotrebe	Ukupno
Nabavna vrijednost								
01.01.2013. godine	7.203.008	277.662.838	114.272.012	2.784.696	20.519.222	20.824.967	115.997	443.382.740
Direktne nabavke	11.692	1.040.825	2.313.531	2.547.502	871.928	4.673.072	-	11.458.550
Prenos sa pripreme	-	4.637.146	288.645	-	59.208	-	-	4.984.999
Donacije	-	1.757.653	1.481.391	-	28.910	-	-	3.267.954
Preknjižava sa/na	-	-	-208.663	-	-8.052	-4.463	-	-221.178
Rashodovanje/otpis		-		-	-	-66	10.871	10.805
Ukupno povećanje	11.692	7.435.624	3.874.904	2.547.502	951.994	4.668.543	10.871	19.501.130
Isknjižavanje/prodaja	-	(711.379)	(204.978)	(2.479.909)	(39.349)	(71.507)	-	(3.507.122)
Preknjižava. sa/ na	-	-	(10.871)	-	-	(4.984.999)	-	(4.995.870)
Rashodo. po popisu	-	(11.522)	(1.650.047)	(3.780)	(66.642)	-	(10.871)	(1.742.862)
Ukupno smanjenje	-	(722.901)	(1.865.896)	(2.483.689)	(105.991)	(5.056.506)	(10.871)	(10.245.854)
Stanje 31.12.2013.	7.214.700	284.375.561	116.281.020	2.848.509	21.365.226	20.437.003	115.997	452.638.016
Amortizacija								
01.01.2013. godine		35.512.632	97.812.949	-30.925	4.325.971			137.620.627
Amortizacija 2013.		2.682.499	6.916.276	-	481.535			10.080.310
Isknjižavanje amort.		(306.144)	(328.970)	-	-			(635.114)
Rashod po popisu		(2.847)	(1.597.366)	-	(66.642)			(1.666.855)
ISPRAVKA 31.12.13.		37.886.140	102.802.889	-30.925	4.740.864			145.398.968
Neotpisana vrijednost 31.12.2012.	7.203.008	242.150.206	16.459.063	2.815.621	16.193.252	20.824.966	115.997	305.762.113
Neotpisana vrijednost 31.12.2013.	7.214.700	246.489.421	13.478.131	2.879.434	16.624.362	20.437.003	115.997	307.239.048

Uvidom u prezentirani pregled promjena na stalnim sredstvima u 2013. godini utvrdili smo da pojedini budžetski korisnici ne postupaju u skladu sa članom 16. i 55. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, odnosno ne evidentiraju promjene na stalnim sredstvima u skladu sa Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i Trezor i izještavaju u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Naime, za izvršena ulaganja (rekonstrukcija i investiciona ulaganja) iskazanu na kapitalnim izdacima istovremeno nisu evidentirali povećanja stalnih sredstava (u pripremi ili izgradnji) i izvora sredstava. Posljedica istog da su stalna sredstva i izvori sredstava podcijenjeni u iznosu 5.556.002 KM (Direkcija za puteve 5.335.974 KM i JU Zaštićena prirodna područja 220.028 KM). Takođe, utvrdili smo pogrešno evidentiranje nabavki stalnih sredstva i povećanja stalnih sredstava i izvora sredstava umjesto sa kapitalnih izdataka je vršeno sa kapitalnih transfera (332.865 KM), a na kapitalnim izdacima iskazani su računi koji se odnose na tekuće izdatke (251.290 KM).

Zbog nepoštivanja računovodstvenih propisa, kao i propuštenog nadzora rukovodnih organa nad povjerenom imovinom imalo je za posljedicu nerealno iskazivanje imovine i to kod slijedećih korisnika:

- Kod Direkcije za puteve za kapitalne izdatke - investiciona ulaganja u ceste u iznosu od 5.335.974 KM nije izvršeno evidentiranje povećanja vrijednosti stalnih sredstava i izvora sredstava. Prema obrazloženju odgovornih iz Direkcije za puteve za navedeno nije izvršeno povećanje vrijednosti iz razloga što nikad nije izvršen popis i procjena imovine kojom upravlja Ministarstvo saobraćaja – Direkcija za puteve, odnosno saobraćajnica i ostale putne infrastrukture, kao i da ceste koje su u nadležnosti Direkcije za puteve nikad nisu ni evidentirane u poslovnim knjigama. Pored navedenog, kod ovog korisnika smo utvrdili i nepravilno knjigovodstveno evidentiranje tekućih izdataka na kapitalnim izdacima u iznosu 251.290 KM.

- Kod JU **Zaštičena prirodna područja** za izvršeno ulaganje u iznosu 220.028 KM iskazano na kapitalnim izdacima nije izvršeno evidentiranje istih na stalnim sredstavima i izvorima sredstava. Najveće je rekonstrukcija Informaciono –edukacionog centra „Bijambare“ u iznosu 204.605 KM.
- Kod **Uprave za šumarstvo** nabavka 2 cisterne za vatrogasna vozila u iznosu 332.865 KM je evidentirana na kapitalnim transferima, a ne na kapitalnim izdacima. Po Odluci Vlade odobrena su sredstva u navedenom iznosu za plaćanje šasija za vatrogasna vozila Profesionalne vatrogasne jedinice koja djeluje u sastavu Uprave civilne zaštite. Povećanje stalnih sredstava i izvora sredstava je evidentirano kod Uprave za civilnu zaštitu, iako u skladu sa računovodstvenim propisima nije izvršeno evidentiranje kapitalnih izdataka.

Budžetski korisnici promjene na stalnim sredstvima trebaju evidentirati i izvještavati u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu u FBiH, Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i Trezor Kantona i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Direkcija za puteve za regionalne ceste za koje je nadležna treba u skladu sa računovodstvenim propisima pokrenuti aktivnosti na procjeni vrijednosti istih i uknjižbu imovine.

U okviru građevina - stambeni objekti ne možemo potvrditi iskazanu vrijednost stanova u iznosu od **1.627.297 KM**, obzirom da svi budžetski korisnici nisu izvršili isknjižavanje stanova koji su otkupljeni. Kao i prethodne godine, u izvještaju Centralne popisne komisije je navedeno: „da se radi o stanovima koji su u vlasništvu budžetskih korisnika ili koji su prodati, ali zbog nedostatka validne dokumentacije ili nekih drugih razloga nisu još isknjiženi.“ U 2013. godini su isknjiženi stanovi u vrijednosti od 711.379 KM i većim dijelom su otkupljeni po ugovorima o kupoprodaji stana na kojem postoji stanarsko pravo čak iz 1999 i 2000. godine. Preostali iznos neisknjiženih stanova od 1.627.297 KM se odnosi na slijedeće korisnike i to: škole srednjeg obrazovanja 12 stanova u vrijednosti 888.271 KM; škole osnovnog obrazovanja 13 stanova 562.881 KM; JU Djeca Sarajeva 2 stana 131.342 KM; Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo 1 stan 25.163 KM; Narodno pozorište 4 stana 19.639 KM i Bosanski kulturni centar 4 stana 1,46 KM.

Svi budžetski korisnici koji iskazuju stanove u svojim knjigama dužni su izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem i radi realnog iskazivanja imovine kojom raspolaže Kanton u skladu sa propisim za privatizirane stanove pokrenuti postupak isknjižavanje iz knjigovodstvenih evidencija.

Kod **Bosanskog kulturnog centra (BKC)** knjigovodstveno su evidentirani građevinski objekti (3 lokacije) čija je nabavna i sadašnja vrijednost 245,85 KM, kao i 4 stana vrijednosti 1,46 KM. Imovina je preuzeta iz nekadašnjeg RU „Đuro Đaković“ Sarajevo čiji je, kako se navodi JU BKC pravni sljednik i stanje je nepromijenjeno još od 1992. godine. Nema podataka o kojim građevinskim objektima, odnosno stanovima se radi. Početkom 2012. godine JU BKC obratila se Ministarstvu kulture i sporta sa zahtjevom za mišljenje o vrednovanju nekretnina kojim raspolaže JU BKC. U zahtjevu je istaknuto da ova ustanova „nije upisana u zemljишnjim knjigama ni kao vlasnik ni kao korisnik preuzetih građevinskih objekata, kao i da je iskazana vrijednost imovine podcijenjena“. U 2013. godini nikakve aktivnosti nisu poduzete na rješavanju navedenog, čime nije postupljeno po našoj preporuci dатој u Izvještaju prethodne godine.

Potrebno je da JU BKC u saradnji sa nadležnim budžetskim korisnicima utvrdi stvarno vlasništvo nad stanovima, odnosno nad preuzetom imovinom, kao i da u slučaju utvrđivanja vlasništva izvrši procjenjivanje bilasnih pozicija u skladu sa računovodstvenim propisima.

Sredstva u pripremi iskazana su u iznosu 20.437.003 KM. Tokom 2013. godine izvršen je prenos sa pripreme i stavljanje sredstava u upotrebu u iznosu od 4.984.999 KM od čega najveći dio kod Ministarstva unutrašnjih poslova u iznosu od 2.504.853 KM koji se odnosi za završetak izgradnje zgrade PS Vogošća i stavljanje iste u upotrebu. Za finansiranje projekata izgradnje i rekonstrukcije školskih objekata započetih u ranijim godinama (2007. i 2008. godine) evidentirano je ulaganje za nastavak izgradnje/dogradnje škola ukupno u iznosu od 1.984.071 KM, od čega kod Ministarstva obrazovanje, nauke i mladih 1.147.658 KM, i kod pojedinih škola ukupno u iznosu 836.413 KM.

Za sva nematerijalna sredstva ne vodi se propisana pomoćna evidencija, odnosno materijalno knjigovodstvo. Nisu usklađene pomoćne evidencije vezane za materijalna stalna sredstva sa propisom. Naime, prema članu 61. Pravilnika o računovodstvu budžeta u FBiH propisano je obavezno vođenje

pomoćnih knjiga koje vode korisnici budžeta i unose tačno propisani podaci koji omogućavaju cjelovito praćenje uloženog novca u stalna sredstva i promjene na istima tokom perioda izgradnje i upotrebe.

6.1.3.1 Dugoročni plasmani

Dugoročni plasmani iskazani su u iznosu 29.512.353 KM a odnose se na date kredite iz budžetskih sredstava fizičkim i pravnim licima sa područja Kantona. Plasmani kredita najvećim dijelom vršeni su u ranijem periodu putem više banaka sa kojima su zaključeni ugovori o međusobnim pravima i obvezama, a uslovi kreditiranja određeni su aktima zakonodavne i izvršne vlasti Kantona.

Stanje kredita po nosiocima	31.12.2013. godine	31.12.2012. godine
Ministarstvo za boračka pitanja	26.708.387	26.482.480
Ministarstvo za stambenu politiku	4.073.779	4.068.288
Ministarstvo privrede	1.484.332	2.101.619
Ostali budžetski korisnici	79.712	89.610
Ispravka vrijednosti	(2.833.857)	(2.837.534)
Ukupno	29.512.353	29.904.463

U odnosu na prethodnu godinu plasmani su manji za 392.110 KM, koji se najvećim dijelom odnose na umanjene dogoročne depozite za 601.326 KM i uvećanje plasmani za stambeno zbrinjavanje boračke populacije za 336.877 KM.

Dio dokumentacije **Ministarstva za boračka pitanja** je uništen (šire opisano u tački 4. Izvještaja), a za analizu stanja dugoročnih plasmana korištena je raspoloživa dokumentacija. Od iskazanih dugoročnih plasmana Ministarsva za boračka pitanja 17.157.305 KM se odnosi na pozajmice pojedincima za rješavanje stambenih pitanja, dok 9.551.082 KM se odnosi na pozajmice za finansiranje programa za pokretanje ili proširenje proizvodno-uslužnih djelatnosti. Tokom revidirane godine odobreni su plasmani u iznosu od 1.610.000 KM od čega je 1.390.000 KM za rješavanje stambenih pitanja, a 220.000 KM za otvaranje novih radnih mjeseta. Prema Izvještaju popisne komisije iskazani plasmani za stambeno zbrinjavanje do kraja 2013. godine nisu prebačena poslovnoj banci na raspolaganje, a za otvaranje radnih mjeseta stavljeno je na raspolaganje samo 100.000 KM, što će uticati na dinamiku povrata u narednom periodu.

U januaru 2013. godine Ministarstvo za boračka pitanja je Vladi i Skupštini podnijela Izvještaj o stanju pozamica odobrenih za finansiranje programa za pokretanje ili proširenje proizvodno-uslužnih djelatnosti koje obavljaju demobilisani borci. U Izvještaju su navedeni problemi naplate –povrata datih pozajmica i da od 8.716.964 KM odobrenih pozajmica na nenaplativa potraživanja se odnosi 6.850.559 KM (izvršni postupci kod nadležnih sudova u toku ili obustavljeni, utuženi a nije poznato mjesto prebivališta). Takođe, se navodi da plasiranje pozajmica nije proizvelo očekivani efekat zapošljavanja i da ukupna zaposlenost novih radnika nije prelazila 65% očekivanog broja radnika. Vlada i Skupština su usvojile Izvještaj u martu 2013. godine sa prijedlogom mjera. U revidiranoj godini od ukupno iskazanih plasmana za otvaranje novih radnih mjeseta naplaćeno je samo 290.970 KM.

Kao što je navedeno u prethodnim izvještajima povrat uloženog novca ne odvija se na ugovoren način, a dio plasmana-pozajmica datih boračkoj populaciji za otvaranje radnih mjeseta iz perioda 1997.-2000. godine izvršeno je preknjižavanje u 2012. godini na sumnjiva i sporna potraživanja i to 1.789.933 KM (1.551.374 KM glavnica i 238.559 KM kamate).

Zbog značajnog iznosa dospjelih a nenaplaćenih potraživanja, dugog vremenskog perioda naplate potraživanja i niske naplativosti potraživanja za koje su okončani sudski postupci u ranijim godinama nije realno očekivati da će iskazani iznos u cijelosti biti naplaćen kao i da su realno iskazana potraživanja u finansijskim izvještajima.

Potrebno je vršiti procjenu potraživanja te u skladu sa propisima, dokumentovanoj procjeni i nakon što se iskoriste svi raspoloživi instrumenti za naplatu potraživanja, vršiti adekvatna knjiženja sa ciljem realnog iskazivanja potraživanja u finansijskim izvještajima.

6.2 Obaveze (kratkoročne obaveze i razgraničenja, dugoročne obaveze)

6.2.1 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu 166.086.175 KM od čega su kratkoročne tekuće obaveze 95.329.927 KM, obaveze prema radnicima 45.663.842 i razgraničenja 24.648.418 KM.

Struktura iskazanih kratkoročnih obaveza i razgraničenja je slijedeća:

R.br.	Opis	Stanje na 31.12.2013.	Stanje na 31.12.2012.
1	2	3	4
	Ukupno kratkoročne obaveze (1+2+3)	141.437.757	88.120.535
1.	Kratkoročne tekuće obaveze	95.329.927	65.177.502
	Kratkoročne obaveze prema dobavljačima	93.510.594	63.558.757
	Kratkoročne obaveze prema fizičkim licima	1.365.515	1.250.672
	Ostale kratkoročne obaveze	453.818	368.073
2.	Obaveze prema uposlenim	45.663.842	22.573.198
	Obaveze za redovan rad	21.806.467	10.325.769
	Obaveze za naknade place	3.321.261	1.524.152
	Obaveze za doprinose	14.986.974	7.194.431
	Ostale obaveze prema uposlenicima	5.539.181	3.520.026
	Ostale obaveze	9.959	8.820
3.	Finansijski i drugi odnosi	443.988	369.835
4.	Ukupno kratkoročna razgraničenja	24.648.418	40.903.349
	Kratkoročno razgraničeni prihodi	24.637.802	22.494.501
	Kratkoročno razgraničeni rashodi	7.525	18.397.201
	Ostala razgraničenja	3.091	11.647
UKUPNO (1+2+3+4)		166.086.175	129.023.884

Kratkoročne tekuće obaveze u odnosu na prethodnu godinu veće su za 30.152.424 KM ili 46 % i iste iz godine u godinu imaju trend rasta jer se neredovno izmiruju zbog nedostatka sredstava odnosno nelikvidnosti budžeta kao i stvaranja obaveza koje su nisu odobrene budžetom. Najveće su **obaveze prema dobavljačima** 93.496.408 KM od čega su kod Ministarstva obrazovanja 15.199.974 KM, Ministarstva za boračka pitanja 12.841.458 KM, Ministarstva za rad, socijalnu politiku i raseljene 9.891.283 KM, Ministarstva finansija 7.878.758 KM i Ministarstva za prostorno uređenje i zaštitu okoliša 6.828.389 KM. Navedene obaveze se u najvećem dijelu odnose na obaveze tekuće godine (dobavljači i korisnici tekućih transfera) koje su dospjele za izmirivanje.

Obaveze prema uposlenicima su 45.663.842 KM a odnose se na obaveze za plaće za XI (izuzev MUP-a) i decembar 2013. godine (plaće 21.806.467 KM, naknade plaća 3.321.260 KM, doprinosi 14.986.974 KM i ostale obaveze prema uposlenim 5.539.181 KM) koje su izmirene u januaru 2014. godine.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su 24.648.418 KM, koja se najvećim dijelom odnose na razgraničene prihode od 24.637.802 KM, a na razgraničene rashode se odnosi 7.525 KM.

Razgraničeni redovni naplaćeni prihodi budućeg perioda su 20.882.092 KM i ostali razgraničeni prihodi 3.755.710 KM. Prema Izvještaju Komisije za razgraničenje prihoda struktura redovnih razgraničenih prihoda je: namjenski prihodi 17.525.320 KM i koriste se po posebnim propisima za finansiranje zakonom utvrđenih namjena, vlastiti prihodi 2.803.642 KM, donacije 122.376 KM i transferi 430.752 KM.

6.2.2 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu 135.516.477 KM i odnose se na obaveze po ino-kreditima, povučenog dijela kredita u implementaciji i kredita od domaćih banaka za sufinansiranje razvojnih programa. Obaveze po ino-kreditima iznose 96.067.963 KM, a domaćim kreditima 39.448.514 KM.

Struktura i stanje dugoročnih obaveza po kreditima je slijedeća:

Dugoročni krediti	Svrha zaduženja	Period otplate duga		Stanje na dan 31.12.2013.	Stanje na dan 31.12.2012.
		Glavnice	Kamate		
Malezijski kredit	rekonstrukcija stambenog fonda	2002. - 2027.	1997. - 2027.	752.996	845.771
Svjetska banka	rekon. kanalizacione mreže	2006. - 2035.	1998. - 2035.	2.976.767	3.202.242

Saudijski fond za razvoj	rekon. u sektoru obrazovanja	2004. - 2021.	2004. - 2021.	1.489.716	1.775.518
Kuvajtski fond	rekon. vodosnabdijevanja	2002. - 2024.	2001. - 2024.	2.685.987	3.058.866
Svjetska banka WB –IDA TAC I i TAC II	plaćanje utrošenog gasa	2006. - 2031.	2006. - 2031.	8.593.078	9.422.688
WB – IDA	projekat urbanog razvoja	2013. - 2024.	2006. - 2024.	2.339.193	2.686.519
Kredit MMF –a	podrška budžetu	2012. - 2014.	2010. - 2014.	51.382.656	51.163.501
Svjetska banka – IBRD	finan. projekta otpadnih voda	2015. - 2034.	15.06 i 15.12	10.367.842	8.878.723
Austrija za 2 bolnice	Nabavka medicinske opreme	2015. - 2023.	2011. - 2023.	6.190.135	6.190.135
Razvojna banka FBiH	finansiranje kapitalnih projekata	2011. - 2013.	2010. - 2013.	0	2.971.575
UniCredit banka I - 2010.	finansiranje kapitalnih projekata	2011. - 2013.	2010. - 2013.	0	1.721.321
UniCredit banka III - 2010.	finansiranje kapitalnih projekata	2011. - 2013.	2010. - 2013.	0	4.546.356
Intesa Sanpaolo banka 2010.	finansiranje kapitalnih projekata	2011. - 2013.	2010. - 2013.	0	2.587.070
UniCredit banka 2011.	finansiranje kapitalnih projekata	2013. - 2016.	2011. - 2016.	4.492.242	5.604.448
Razvojna banka FBiH 2011.	finansiranje kapitalnih projekata	2012. - 2018.	2011. - 2018.	4.522.737	5.579.933
Razvojna banka FBiH 2012.	finansiranje kapitalnih projekata	2013. - 2019.	2012. - 2019.	7.312.154	8.239.373
Unicredit 2012 LOT 1	finansiranje kapitalnih projekata	2015. - 2019.	2012. - 2019.	7.209.256	7.542.109
Unicredit 2012. LOT 2	finansiranje kapitalnih projekata	2015. - 2019.	2012. - 2019.	6.012.927	6.291.739
Unicredit 2012.	finansiranje kapitalnih projekata	2015. - 2019.	2012. - 2019.	9.899.198	10.389.170
Toplane – refundacija	preuzimanje duga za „Toplane“	2013.-2019.	2013.-2019.	4.638.813	0
EBRD Saobraćajnice	rekon. i izgradnja saobraćajnica			4.650.780	0
UKUPNO				135.516.477	142.697.057

Za finansiranje kapitalnih projekata prema Budžetu u 2013. godini je planirano zaduženje kod domaćih banaka i MMF-a u iznosu od 45 miliona KM. Planirani kredit od MMF-a od 35 mil. KM nije realizovan. Takođe, zaduženje kod domaćih banaka 10 mil. KM nije realizovano, jer Skupština Kantona nije donijela Odluku o davanju saglasnosti na odluke Vlade o kreditnom zaduženju kod domaćih banaka.

U martu 2013. godine sa Federalnim ministarstvom finansija zaključen je Ugovor o reprogramu obaveza (MMF-a po III Stand by aranžmanu iz 2009. godini u iznosu glavnice 49.900.000 KM) na koji je Skupština dala saglasnost, kojim je odobren reprogram obaveze za glavnici na period otplate 5 godina uz grejs period 2 godine. Obaveze po kreditu na dan 31.12.2013. godine iznose 51.382.656 KM.

U avgustu 2013. godine zaključen je Ugovor o preuzimanju duga KJKP Toplane d.o.o Sarajevo po kreditu Svjetska banka – Međunarodna asocijacija za razvoj (IDA) između Federacije BiH, Kantona i KJKP Toplane d.o.o. Sarajevo. U skladu sa Odlukom Skupštine Kantona o davanju garancije za servisiranje obaveza po kreditima Svjetske banke TF 24034/38970, 30290 BOS i 29030 BOS za krajnjeg korisnika KJKP Toplane i po navedenom Ugovoru Kanton se obavezao da će izvršiti refundaciju dospjelih a neizmirenih obavezu za period 01.07.2006.- 01.01.2013. godine krajnjeg korisnika KJKP Toplane u iznosu 5.402.937 KM. Na datum bilansa po ovom dugu evidentirana je obaveza od 4.638.813 KM, a otplata duga iskazana je u iznosu 764.124 KM, od čega plaćanje obaveze za II ratu u 2013. godini u iznosu 382.062 KM u revidiranoj godini nije izvršeno. Istovremeno je u avgustu 2013. godine zaključen Ugovor o garanciji servisiranja obaveza KJKP Toplane kod Svjetske banke –IDA između Federalnog ministarstva finansija i Kantona u iznosu 25.365.922 KM glavnice i 2.219.785 KM kamate. Iste su evidentirane u vanbilansnoj evidenciji.

Za projekat izgradnje gradskih saobraćajnica u Sarajevu za koje je Skupština Kantona u 2011. godini donijela Odluku o kreditnom zaduženju kod Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), u 2013. godini završene su aktivnosti oko aktiviranja kredita od 32.271.195 KM. Kredit je postao efektivan i počela je implementacija Projekta i na datum bilansa iskazan je povučeni dio kreditnih sredstava u iznosu 4.650.780 KM. Preostali iznos nepovučenih sredstava po kreditu vodi se u vanbilansnoj evidenciji od 27.620.415 KM.

Budžetom planirana kreditna sredstva za finansiranje kapitalnih projekata se ne realizuju u skladu da predviđenim planom. U Izvještaju Centralne popisne komisije je konstatovano da je iz kreditnih sredstava domaćih banaka odobrenih iz 2010. godine (33.811.700 KM), 2011. godine (10.000.000 KM) i 2012. godine (26.000.000 KM) zbog neefikasnosti u implementaciji projekata u 2013. godini ostalo neutrošeno 7.228.908 KM. Od 13.704.000 KM neutrošenih kreditnih sredstava iz 2012. godine u 2013. godini je utrošeno 6.475.592 KM (bez datih avansa 249.164 KM).

Za razliku od prethodne godine kad su budžetski korisnici pismeno upozorenji od strane Vlade donošenjem Zaključka i nalažeći u istom budžetskim korisnicima da izvrše povlačenje i raspodjelu odobrenih sredstava po kreditima za finansiranje kapitalnih projekata u 2013. godini nije bilo pismenih upozorenja ni od strane Vlade a niti Ministarstva finansija.

Potrebno je da budžetski korisnici u čijoj nadležnosti je realizacija kapitalnih projekata odobrena kreditna sredstava realizuju u skladu sa Planom razvojnih programa.

6.3 Popis imovine, potraživanja i obaveza

Centralna popisna komisija za popis sredstava, obaveza i potraživanja Kantona je sačinila Izvještaj o popisu sredstava, potraživanja i obaveza budžetskih korisnika koji su u evidenciji Jedinstvenog računa Trezora Kantona na dan 31.12.2013. godine i usvojen je Zaključkom Vlade od 26.02.2014. godine.

Revizijom smo utvrdili da su rukovodne strukture Kantona u skladu sa pravilima usvojile potrebne akte i naložile kontrolu nad stalnim sredstvima nalažeći popis i sravnjenje stvarnog stanja sa knjigovodstvenim, ali da je izostala potrebna kontrola ovlaštenih lica budžetskih korisnika čije komisije su vršile popis u dijelu kontrole potpunog popisa te sravnjenja knjigovodstvenog i stvarnog stanja.

U Izvještaju su pored ostalog navedene i ukupne više stvorene obaveze od 25.696.547 KM u odnosu na planirana sredstva u Budžetu koje su knjižene na teret rashoda Budžeta za 2013. godinu.

Revizijom smo utvrdili da kod pojedinih budžetskih korisnika nije izvršeno usklađivanje stanja sredstava i izvora sredstava iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Kao npr. kod Općinskog suda u popisnim listama uneseni su podaci prepisani iz knjigovodstvenih evidencijskih, u sačinjenim pojedinačnim listama po kancelarijama izvršen je popis po količini bez inventurnih brojeva i bez utvrđenih eventualnih razlika po popisu, odnosno izvršenog stvarnog naturalnog popisa. Takođe, kod Bosanskog kulturnog centra u pojedinačnim popisnim listama kod pojedinih sredstava nisu upisani inventurni brojevi, nisu dati prijedlozi za rashodovanje ili knjiženje manjka, iako je na popisnim listama konstatovano da je sredstvo pokvareno, kao i da sredstva nema ili je ukradeno (Laptop).

Popis stanova budžetski korisnici nisu obavili na propisan način jer su samo preuzeli finansijski iznos iz knjigovodstvenih evidencijskih bez naturalnog popisivanja odnosno dokazivanja da se radi o imovini kojom raspolažu budžetski korisnici. Rukovodne strukture budžetskih korisnika koji iskazuju stanove u svojim poslovnim knjigama propustile su dužnu kontrolu iskazane imovine sa stvarnim stanjem.

Pojedini budžetski korisnici preuzeli su knjigovodstvena stanja potraživanja bez usaglašavanja, obrazloženja i priloženih dokaza da su poduzete sve zakonski propisane mјere za naplatu istih, a za dio potraživanja osigurana je ovjerena konfirmacija od strane kupaca koja potvrđuje postojanje potraživanja. Izvršenim popisom kod Ministarstva privrede dat je pregled plasiranih dugoročnih plasmana u iznosu 1.484.332 KM, od toga 624.000 KM plasirano u 2013. godini, dok nije dat pregled ispravke vrijednosti dugoročnih pozajmljivanja od 1.282.484 KM, zbog čega ne možemo potvrditi da je popis Ministarstva privrede sveobuhvatan, a samim tim i iskazane dogoročne plasmane sa stanjem od 201.849 KM.

Svi budžetski korisnici obavezni su popisom na dan 31.12. tekuće godine utvrditi stvarno stanje imovine Kantona i isto uskladiti sa knjigovodstvenim stanjem u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH i internim aktima.

6.4 Vanbilansna evidencija

Na vanbilansnoj evidenciji vodi se 123.932.766 KM, od čega su 121.339.714 dugoročne obaveze po kreditima i garancijama. Obaveze po kreditima odnose se na preostali dio nepovučenih kredita po kojim je Kanton dužnik i kredita koji su u cijelosti povučeni a na osnovu Podugovora o otplati kredita glavni dužnik je drugo pravno lice i to: WB-IBRD Projekat otpadnih voda 35.789.746KM, kredit EBRD-a za izgradnju saobraćajnica u iznosu od 27.620.415 KM, Saudijski fond 11.659.978 KM (dužnik Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona) i Austrijski kredit 4.273.668 KM (dužnik KJKP „RAD“d.o.o Sarajevo). Garancije po odlukama Vlade i Skupštine za obaveze KJKP „Gras“ d.o.o Sarajevo u iznosu 16.689.522 KM i kamate 2.153.503 KM i garancija o servisiranju obaveza za krajnjeg korisnika KJKP „Toplane“ nakon obračunatih kursnih razlika evidentirane su u iznosu u iznosu 21.209.667 KM i kamate 1.943.213 KM.

Potraživanja u iznosu 1.616.862 KM se odnose na PHARE programa Evropske unije iz 1999. godine koja su plasirana u iznosu od 2.245.113 KM za rehabilitaciju poljoprivrednog sektora, za junice date na kreditnoj osnovi poljoprivrednicima na području Kantona na osnovu ugovora zaključenih između Ministarstva finansija, Ministarstvo privrede i UPI Banke d.d. (Intesa SanPaolo Banka BiH). Prema Izvještaju

o izvršenju Budžeta u toku 2013. godine je na ime otplate kredita naplaćeno 45.574 KM i kamate 33.740 KM, a ukupan povrat sredstava do 31.12.2013. godine izvršen je u iznosu od 776.665 KM.

7. Javne nabavke

Izdaci za nabavku stalnih sredstava realizovani su u iznosu 16.925.339 KM i u odnosu na planirane manji su za 6.993.516 KM ili 29,2 %, a izvršenje prethodne godine manji su za 4.205.719 KM ili 19,9 %. Struktura nabavljenih stalnih sredstava je slijedeća: građevine 3.616.383 KM, oprema 3.057.853 KM, ostala stalna sredstva 2.547.502 KM, stalna sredstva u obliku prava 520.562 KM i rekonstrukcija i investiciono održavanje 7.183.039 KM.

Najveći dio iskazanih **izdataka za rekonstrukciju i investiciono održavanje** od 5.596.039 KM odnose se na **Direkciju za puteve** za investiciono održavanje cesta. Plan javnih nabavki je donešen u januaru 2013. godine, ali nije usklađen sa planom budžeta u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Kod **Direkcije za puteve za tekuće (zimsko i ljetno) održavanje** puteva iskazano je 2.716.759 KM. Za održavanje saobraćajnica na području općina Stari Grad, Centar, Novo Sarajevo i Novi grad za period 2013.-2017.godine proveden je otvoreni postupak koji je poništen u novembru 2013. godine nakon otvaranja ponuda, jer su pristigle manje od tri ponude. Nakon toga, 22.11.2013. godine zaključen je anex ugovora o izvođenju radova zimskog održavanja za sezonu 2013/2014 godine, odnosno do izbora najpovoljnijeg ponuđača u ukupnoj vrijednosti od 1.382.913 KM. Anex ugovora zaključen je sa dobavljačem sa kojim je istekao osnovni ugovor, jer je bio zaključen na period od 15.11.2008.-15.11.2013. godine. Takođe, u novembru 2013. godine pokrenut je ponovo otvoreni postupak za održavanje puteva na naprijed pomenutim općinama i za period 2013.-2017. godine. Postupkom je obuhvaćena 2013. godina, iako se već tada znalo da procedura nabavke ne može završiti do kraja 2013. godine. Nakon provedenog postupka zaključen je Okvirni sporazum od 14.03.2014. godine za period 2013.-2017. godina u ukupnom iznosu od 8.111.482 KM. **Na osnovu navedenog ne možemo potvrditi osnovanost provođenja postupka i zaključivanje ugovora za period koji je prošao, niti da je Anex ugovora od 22.11.2013. godine zaključen u skladu sa propisanim procedurama Zakona o javnim nabavkama BiH.**

Za **dodatne radove na rekonstrukciji puta Drozgometva-Selimovići** proveden je pregovarački postupak bez objave i zaključen Ugovor sa izvođačem radova od 22.02.2013. godine na iznos od 149.733 KM, sa rokom izvođenja radova od 30 kalendarskih dana. Izvođač je ispostavio račun od 28.02.2013. godine na ugovoren iznos, koji ne sadrži informacije o vremenu izvršenja dodatnih i nepredviđenih radova. Također, izvještaj nadzornog organa po navedenom ugovoru ne sadrži informacije o vremenu izvršenja navedenih radova. Međutim, prema izvještaju nadzornog organa od 19.12.2012. godine navedeno je da je u toku izvođenja radova došlo do potrebe izvođenja naknadnih radova koji se sastoje od viška i nepredviđenih radova, koji su i izvedeni. **Na osnovu navedenog ne možemo potvrditi da su dodatni i nepredviđeni radovi stvarno i izvršeni nakon zaključivanja ugovora u februaru 2013. godine, obzirom da se u izvještaju nadzornog organa iz 2012. godine navedeno da su dodatni i nepredviđeni radovi i izvedeni, tako da se za navedeno trebala provesti procedura i zaključiti ugovor u periodu kada su radovi i izvršeni.** Takođe, nije praćena realizacija ugovora u utvrđenim rokovima, kao npr. **za rekonstrukciju I i II dionice ulice Adema Buće u Sarajevu** ugovor je zaključen u junu 2013. godine u iznosu od 1.450.000 KM s rokom završetka 40 dana. U 2013. godini realizovano je 1.250.913 KM, te po izvještaju Nadzornog organa (Zavod za izgradnju Kantona) radovi nisu završeni i bit će nastavljeni u 2014. godini, bez datog obrazloženja za nastalo kašnjenje. Isto tako, Ugovor nije izvršen u predviđenom roku od 60 dana na **rekonstrukciji i proširenju lokalnog puta kroz naselje Podlugovi (završna faza)**. Ugovor je zaključen u aprilu 2013. godine u iznosu 280.000 KM a okončana situacija je ispostavljena u novembru (nakon sedam mjeseci). U Izvještaju Nadzornog organa nisu navedeni nikakvi razlozi za kašnjenje, kada je izvođač uveden u posao, kako su protekli radovi i kad su završeni.

Zavod za planiranje razvoja Kantona izvršio je **nabavku putničkog vozila po sistemu „staro za novo“** putem konkurenetskog zahtjeva bez objave obavještenja, što je suprotno Zakonu o javnim nabavkama BiH čiji je predmet isključivo nabavka roba, usluga i radova, a ne i prodaja istih. Naime, izvršena je prodaja dva automobila u vrijednosti od 7.400 KM i nabavka jednog automobila 38.760 KM. Međutim, postupak javne

nabavke novih automobila zamjenom za stara vozila nije moguće provesti, jer prilikom prodaje starog vozila se nastoji postići što veća cijena, dok se u postupku javne nabavke mora koristiti jedan od kriterija odabira najpovoljnije ponude (najniža cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda), što je suprotno kriteriju odabira najpovoljnije ponude kod prodaje automobila.

Za nabavku muške i ženske uniforme u vrijednosti od 1.250.964 KM, MUP Kantona je proveo otvoreni postupak. Odluka o pokretanju postupka donesena je 30.05.2013. godine, a obavještenje o nabavci uniforme podjeljene na 5 (pet) lotova objavljeno 10.06.2013. godine. Prigovor na tendersku dokumentaciju podnešen je od strane više ponuđača zastupanih po advokatu, a odnosi se na provođenje postupka javne nabavke nepunih mjesec dana nakon donošenja Pravilnika o posebnim uniformama policijskih službenika Uprave policije MUP Kantona i dopunskim dijelovima jedinstvene policijske uniforme za obavljanje zadataka u specifičnim geografskim i klimatskim uvjetima od 13.05.2013. godine. Nakon što je Rješenjem ministra, od 21.06.2013. godine Prigovor odbijen, isti su podnijeli Žalbu Uredu za razmatranje žalbi. Postupak je obustavljen do donošenja odluke Ureda za razmatranje žalbi, koji je sredinom septembra dostavio Odluku po kojoj se usvaja žalba ponuđača i predmet vraća na ponovni postupak odnosno u fazu odlučivanja po prigovoru. Nakon što je novim rješenjem ministra, od 24.09.2013. godine, prigovor odbijen kao neosnovan, ponovno se od strane istih upućuje Žalba Uredu za razmatranje žalbi i postupak obustavlja. Ured za razmatranje žalbi je 17.10.2013. godine donio Rješenje kojim se žalba usvaja i predmet vraća na ponovni postupak počevši s radnjom odlučivanja po prigovoru. Rješenjem ministra od 02.12.2013. godine prigovor je odbijen i ispravkom obavještenja objavljenom u Službenom glasniku BiH (16.12.2013. godine) utvrđen novi rok za dostavljanje ponuda 27.12.2013. godine do 12 sati, a otvaranje ponuda 27.12.2013. godine u 14 sati. Zapisnikom sa otvaranja ponuda je utvrđeno da su pristigle tri ponude, sa napomenom da niti jedan od naprijed opisanih žalitelja nisu dostavili svoje ponude. Isti dan je sačinjen Izvještaj o radu komisije, donesena Odluka o rezultatima postupka i izboru najpovoljnijeg ponuđača, dostavljena obavještenja ponuđačima sa rokom ulaganja prigovora od 5 dana. Ponuđači koji nisu izabrani kao najpovoljniji dali su izjave da se neće žaliti na odluku MUP-a o dodjeli ugovora. **Ugovor o kupovini policijskih uniformi zaključen je samo četiri (4) dana nakon otvaranja ponuda, iako je članom 39. Zakona o javnim nabavkama BiH propisano da se nijedan ugovor ne može zaključiti u periodu od 15 dana od datuma kada su ponuđači obavješteni o rezultatima. Tako da ne možemo potvrditi da je procedura nabavke uniforme u potpunosti izvršena u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.**

Ugovorni organ odgovoran je i dužan poštivati postupke izbora najpovoljnijeg ponuđača u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

8. Sudski sporovi

Izvještaj o radu Pravobranilaštva Kantona za 2013. godinu usvojila je Vlada 08.04.2014. godine, ali ne i Skupština, jer isti nije dobio nadpolovičnu većinu od ukupnog broja zastupnika. Prema Izvještaju kantonalnog pravobranilaštva tokom godine ukupno u radu je bilo 5.007 predmeta od čega je samo u 2013. godini primljeno 1.865. Rješeno je 1.279 predmeta tako da je sa izvještajnim periodom ostalo u radu 3.728 predmeta. Najveći broj predmeta (2.708) se odnosi na tužbe po osnovu radnih sporova uposlenika (iz tekuće i ranijih godina), a odnose se na potraživanja za naknade na ime regresa, toplog obroka, jubilarne nagrade, razlike plaća, prevoza, posebnog dodatka na plaću, noćni rad, prekovremeni rad i dr. Osnov za tužbe je nepoštivanje Zakona o plaćama i naknadama sudija i tužilaca u FBiH, kolektivnih ugovora za službenike organa uprave, sudske i izvršne vlasti i odluka o platnim razredima i koeficijentima, kao i Uredbe o plaćama i naknadama policijskih službenika. Ukupna potraživanja po podnesenim tužbama u 2013. godini prema vrijednosti spora iz tužbi bez zateznih kamata i troškova postupka su 8.970.012 KM. Takođe, se navodi da je u 2013. godini pravosnažno okončano 210 sporova iz radnih odnosa sa negativnim ishodom, ali bez vrijednost izgubljenih sporova, odnosno sa kojom vrijednošću će se teretit Budžet Kantona.

9. Ostali nalazi

Prihod po osnovu javnih parkirališta kod Narodnog pozorišta ostvarivan je do 19.11.2010. godine, kada je Rješenjem ministra saobraćaja ukinuto pravo naplate, čime se prestalo sa prikupljanjem (prihoda) naknade za korištenje javnih parkirališta na navedenoj lokaciji. Razlog ukidanja prava naplate prihoda Kantona su donesene odluke nadležnih organa iz perioda 2004 - 2010. godine. Naime, Skupština Kantona je 2004. godine donijela odluku o pristupanju dodjele koncesije za izgradnju garaže. Koncesija je dodijeljena Konzorciju BBM 2005. godine, koja je nakon uložene žalbe presudom Kantonalnog suda 2006. godine poništena i vraćena na ponovno rješavanje. U ponovnom postupku koncesija je 2008. godine dodijeljena „Centrotrans-transport robe“ d.d. Sarajevo sa kojim je i zaključen ugovor o koncesiji 2010. godine.

Ugovor o koncesiji je dodijeljen, iako je Pravobranilaštvo Kantona dva puta dalo mišljenje na Nacrt ugovora o koncesiji (23.04 i 18.08.2010. godine) u kojem je ukazalo na neusaglašenost katastarskih čestica u odnosu na čestice koje se navode u Odluci Skupštine o dodjeli koncesije, kao i da je u ponovnom postupku Komisija izvršila bodovanje učesnika na osnovu dokumentacije pribavljene u I postupku iz 2005. godine. Zbog svega navedenog su pokrenuti sudske sporove koji su još uvijek u toku, (o čemu smo detaljno obrazložili u našim izvještajima za 2008., 2009. i 2010. godinu). Zbog načina na koji je dodijeljena koncesija Kanton i KJKP „RAD“ d.o.o Sarajevo su ostali bez prihoda od parkirališta.

Tokom 2013. godine nije bilo konkretnih promjena u rješavanju pomenutog problema. Skupština je u decembru 2013. godine donijela Zaključak kojim se parking kod Narodnog pozorišta vraća na upravljanje KJKP „Rad“ d.o.o Sarajevo. U Izvještaju o provedbi ugovora o koncesiji za izgradnju i korištenje javne podzemne garaže kod Narodnog pozorišta Ministarstvo saobraćaja (maj 2014. godine) je konstatovalo da je navedeni Ugovor štetan po Kanton, te da bi isti trebalo raskinuti. U istom izvještaju predloženo je Vladi Kantona: da prihvati Izvještaj Ministarstva saobraćaja; da se raskine ugovor o koncesiji zaključen između Kantona kao koncesora i Centrotrans transport robe dd Sarajevo kao koncesionara; da se okonča sudska spor zbog naknade štete i da se parking kod Narodnog pozorišta ponovo ustupi KJKP „Rad“ d.o.o Sarajevo.

U junu 2014. godine Vlada je donijela Zaključak kojim je prihvatile navedeni Izvještaj i dala saglasnost na date prijedloge Ministarstva saobraćaja. Izvještaj o provedbi Ugovora o koncesiji za izgradnju i korištenje javne podzemne garaže kod Narodnog pozorišta Vlada je dostavila Skupštini na dalje razmatranje.

10. KOMENTAR

U ostavljenom roku Ministarstvo finansija je u prilogu akta broj: 08-04-14-27434/14 od 25.07.2014. godine dostavilo objedinjene komentare budžetskih korisnika na Nacrt Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja budžeta za 2013. godinu.

S dužnom pažnjom smo razmotrili dostavljene komentare na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja budžeta za 2013. godinu i priloženu dokumentaciju. Najveći dio komentara odnosi se na pojašnjenja uočenih nepravilnosti za koju je dijelom dostavljena dokumentacija i kojom već raspolažemo, bez dokumentacije koja bi mogla imati uticaja na naše nalaze i dato mišljenje.

Ne možemo prihvati komentar Ministarstva privrede na tačke: 3 Mišljenja i 5.3.4 Izvještaja i ostajemo kod datog mišljena, nalaza i preporuka. Naime, u ovom dijelu nisu ispoštovana računovodstvena načela: tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti i pravovremenosti, zbog čega ne možemo potvrditi tačnost iskazanih potraživanja od koncesija, a niti je internim aktom regulisan način knjigovodstvenog evidentiranja istih.

U vezi komentara Ministarstva finansija na tačke: 6 Mišljenja i 6.1.1 Izvještaja, navodi se da su na budžetskom računu na datum bilansa novčana sredstva iznosila 9.152.035 KM, što smo i mi naveli u Izvještaju. Međutim, na navedenom računu u odnosu na razgraničene prihode trebalo je da bude 15.230.192 KM, što predstavlja razliku od 6.078.157 KM nedostajućih sredstava samo na ovom računu, (ukupno nedostajuća sredstva uključujući i sredstva za okoliš, šume i za zaštitu i spašavanje čine 8.765.003 KM) što Ministarstvo finansija nije obrazložilo. Stoga date navode u komentaru ne možemo prihvati i ostajemo pri datom mišljenu i nalazima.

Ostale komenatare Ministarstva finansija ne možemo prihvati, jer nemaju osnovanost u propisima, od čega posebno naglašavamo da se Međunarodni računovodstveni standardi ne mogu primjeniti za javni sektor, jer takvi još nisu usvojeni.

Kada je u pitanju komentar Kantonalnog i Općinskog suda razumijemo dato obrazloženje za prekoračenje dozvoljenog budžeta zbog nedovoljno planiranih sredstava, što smo i naveli u tačci: 5.4.2 Izvještaja. Međutim, prekoračenje mimo odobrenog Budžeta nije dozvoljeno Zakonom o budžetima u FBiH.

Ne možemo prihvati dato obrazloženje Direkcije za puteve i ostajemo pri datom mišljenju, nalazima i preporukama konstatovanim u Izvještaju.

Kada je u pitanju komentar Zavoda za izgradnju Kantona mi nismo revidirali poslovanje Zavoda, nego o otvorenim posebnim računima koji nisu u sistemu JRT-a kako je predviđeno Zakonom o trezoru u FBiH i Zakonu o budžetima u FBiH.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Ismeta Junuzović, dipl. oec.

Vođa tima:

Nidheta Mlivić-Kazić, revizor za fin. reviziju, dipl. oec.

Član tima:

Katica Galić, revizor za fin. reviziju, dipl. oec.

III. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja Budžeta Kantona za 2013. godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

1. *Potreban je odgovorniji angažman rukovodnih struktura na usaglašavanju poslovanja sa zakonskim propisima i poštivanju istih, radi funkcionisanja sistema internih kontrola;*
2. *Planiranje budžetskih sredstava vršiti na osnovu ostvarivih prihoda, a u slučaju smanjenja prihoda i primitaka poduzeti privremene mјere radi uravnoveženja budžeta u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH;*
3. *U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH preuzimati obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta;*
4. *Budžetski korisnici trebaju sačinjavati i dostavljati periodične obrasce u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obraćunu budžeta u FBiH, te uskladiti izvještavanje planiranog budžeta u skladu sa Pravilnikom;*
5. *Potrebno je u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda FBiH donijeti kantonalni propis o pripadnosti javnih prihoda koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave;*
6. *Ministarstvo saobraćaja i Ministarstvo finansija treba da vrši kontrolu prihoda od parkirališta u skladu sa Upustom o načinu uplate i trošenja naknada za korištenje javnih parkirališta i premeštanja i čuvanja nepropisno parkiranih i zaustavljenih vozila u Kantonu;*
7. *Potrebno je da Ministarstvo finansija donesene Pravilnik o formiranju i vođenju registra koncesija, te uspostavi Registar koncesija u skladu sa Zakonom o koncesijama;*
8. *Ministarstvo privrede treba da utvrdi stvarne (tačne i potpune) obaveze koncessionara po svim zaključenim ugovorima o koncesiji, kao i obvezu privrednih društava po Odluci o naknadi za eksploataciju voda radi potpunog i tačnog knjigovodstveno evidentiranje potraživanja po istim.*
9. *Potrebno je donijeti interni akt o načinu vođenja i knjigovodstvenog evidentiranja potraživanja kojim će se regulisati i dio koji se odnosi na općine na čijem području su vršene koncesije;*
10. *Preispitati opravdanost isplate naknade za prekovremen rad i istu vršiti na osnovu relevantne dokumentacije;*
11. *Za osvarivanje prava naknade troškova prevoza na posao i sa posla osigurati dokumentaciju kojom se potvrđuje udaljenost stanovanja od mjesta rada u skladu sa propisima;*
12. *Angažovanje spoljnih saradnika po ugovorima o djelu vršiti samo za poslove koji nisu predviđeni kao redovni poslovi u nadležnosti korisnika ili nisu predviđeni pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji;*
13. *Potrebno je da Ministarstvo kulture i sporta u saradnji sa ustanovama kulture urede pravila za angažovanje lica i utvrđivanje naknade za obavljanje specifičnih poslova iz oblasti kulture;*
14. *Trošenje javnog novca treba biti uređeno jasno i u skladu sa ovlaštenjima što je odgovornost rukovodnih struktura;*
15. *Potrebno je doraditi postojeće i donijeti nedostajuće akte kojima se reguliše korištenje sredstava za reprezentaciju;*
16. *Potrebno je da Vlada na prijedlog Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih utvrdi kriterije za finansiranje visokoškolskih ustanova u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju;*
17. *Potrebno je da se osigura izvještavanje o utrošku doznačenih sredstava agenciji „SERDA“, sa kompletrom dokumentacijom;*
18. *Preispitati opravdanost planiranje korisnika sredstava u Budžetu Kantona kod Ministarstva kulture i sporta, kao i način utvrđivanja visine sredstava po pristiglim zahtjevima;*
19. *Ministarstvo privrede treba da blagovremeno predloži Vladi Odluku o iznosima novčanih podsticaja u skladu sa Zakonom o novčanim podsticajima i doznači sredstva na korištenje u tekućoj godini, te sačinjava i dostavlja periodične izvještaje o namjenskom utrošku transfera;*
20. *Transfere za subvencioniranje javnih komunalnih preduzeća usaglasiti sa Zakonom o komunalnim djelatnostima, te sačinjavati i dostavljati periodične izvještaje o namjenskom utrošku transfera.*

21. *Potrebno je da Ministarstvo privrede osigura pravdanje doznačenih kapitalnih transfera, kao i da se od strane Ministarstva vrši nadzor sa ciljem praćenja projekata i namjenskog utroška sredstava;*
22. *Uprava za civilnu zaštitu treba da sačinjava i dostavlja Ministarstvu finansija periodične izvještaje o namjenskom utrošku transfera;*
23. *Vlada Kantona treba da sagleda mogućnost uključivanja posebnih računa u sistem JRT-a Kantona u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH i Zakonom o budžetima u FBiH;*
24. *Kratkoročna potraživanja realno i tačno iskazivati u skladu sa računovodstvenim propisima, poduzimati mјere za naplatu istih, te vršiti procјenu vrijednosti pojedinačnih pozicija bilansa.*
25. *Budžetski korisnici promjene na stalnim sredstvima trebaju evidentirati i izvještavati u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu u FBiH, Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i Trezor Kantona i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obraćunu budžeta u FBiH;*
26. *Direkcija za puteve za regionalne ceste za koje je nadležna treba u skladu sa računovodstvenim propisima pokrenuti aktivnosti na procjeni vrijednosti istih i uknjižbu imovine;*
27. *Svi budžetski korisnici koji iskazuju stanove u svojim knjigama dužni su izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem i radi realnog iskazivanja imovine kojom raspolaže Kanton u skladu sa propisim za privatizirane stanove pokrenuti postupak isknjižavanje iz knjigovodstvenih evidenciјa;*
28. *Potrebno je da JU BKC u saradnji sa nadležnim budžetskim korisnicima utvrdi stvarno vlasništvo nad stanovima, odnosno nad preuzetom imovinom, kao i da u slučaju utvrđivanja vlasništva izvrši procjenjivanje bilasnih pozicija u skladu sa računovodstvenim propisima;*
29. *Potrebno je vršiti procјenu potraživanja te u skladu sa propisima, dokumentovanoj procjeni i nakon što se iscrpe svi raspoloživi instrumenti za naplatu potraživanja, vršiti adekvatna knjiženja sa ciljem realnog iskazivanja potraživanja u finansijskim izvještajima;*
30. *Potrebno je da budžetski korisnici u čijoj nadležnosti je realizacija kapitalnih projekata odobrena kreditna sredstava realizuju u skladu sa Planom razvojnih programa;*
31. *Svi budžetski korisnici obavezni su popisom na dan 31.12. tekuće godine utvrditi stvarno stanje imovine Kantona i isto uskladiti sa knjigovodstvenim stanjem u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH i internim aktima;*
32. *Ugovorni organ odgovoran je i dužan poštivati postupke izbora najpovoljnijeg ponuđača u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.*

IV. PRILOG
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji izvještaj o izvršenju Budžeta za 2013. Godinu

Naziv institucije: Kanton Sarajevo

Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-2)	Procenat 4/2x100
		u prethodnoj godini	u tekućoj godini		
1	2	3	4	5	6
A.PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	571.176.600	541.081.128	519.030.807	-52.145.793	91
1.Porez na dobit pojedinca i preduzeća	41.092.300	40.800.707	44.580.034	3.487.734	108
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate)	892.900	566.831	300.000	-592.900	34
Porezi na dobit preduzeća	40.199.400	40.233.876	44.280.034	4.080.634	110
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih org. i društva za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	0	0	0	0	0
2.Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	0
3.Porezi na plaću i radnu snagu	2.093.000	1.552.548	1.001.040	-1.091.960	48
4.Porez na imovinu	13.590.000	8.154.303	8.131.521	-5.458.479	60
5.Domaći porezi na dobra i usluge (zaostale obaveze na osnovu poreza na promet dobara i usluga)	2.548.300	958.339	476.895	-2.071.405	19
Porezi na prodaju dobara i usluga, ukupni promet ili dodanu vrijednost	1.903.100	800.949	360.624	-1.542.476	19
Porezi na promet posebnih usluga	515.200	75.026	88.268	-426.932	17
Porezi na upotrebu dobara ili na dozvole za korištenje dobara ili za izvođenje aktivnosti	0	0		0	0
Ostali porezi na promet proizvoda i usluga (zaostale obaveze)	130.000	82.364	28.003	-101.997	22
6.Porez na dohodak	106.435.300	101.288.042	103.925.622	-2.509.678	98
7.Prihodi od indirektnih poreza	405.362.500	386.293.168	360.801.458	-44.561.042	89
8.Ostali porezi	55.200	2.034.021	114.237	59.037	207
B.NEPOREZNI PRIHODI (9+10+11)	90.034.000	54.941.864	60.293.292	-29.740.708	67
9.Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	2.493.700	827.131	1.065.183	-1.428.517	43
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	1.748.200	577.989	674.233	-1.073.967	39
Ostali prihodi od imovine	100.000	2.076	56.973	-43.027	57
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	645.500	247.062	333.954	-311.546	52
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0
Prihodi od privatizacije	0	4	23	23	0
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju		0		0	0
10.Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga	78.587.300	47.717.420	51.705.931	-26.881.369	66
Administrativne takse	5.950.000	4.262.505	4.499.166	-1.450.834	76
Sudske takse	13.065.000	9.855.789	7.970.015	-5.094.985	61
Komunalne naknade i takse	6.000.000	0	600.876	-5.399.124	10
Ostale budžetske naknade i takse	9.271.400	3.752.990	4.748.996	-4.522.404	51
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	16.950.200	11.780.667	10.168.069	-6.782.131	60
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	26.669.600	17.771.738	23.659.854	-3.009.746	89
Neplanirane uplate –prihodi	681.100	293.731	58.955	-622.145	9
11.Novčane kazne (neporeske prirode)	8.953.000	6.397.313	7.522.178	-1.430.822	84
C. KAPITALNI PRIMICI (12)	6.637.800	3.032.516	2.423.396	-4.214.404	37
12.Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	6.637.800	3.032.516	2.423.396	-4.214.404	37
Primici od prodaje stalnih sredstava	3.737.800	350.665	21.861	-3.715.939	1
Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	2.900.000	2.681.851	2.401.535	-498.465	83
Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0
D.TRANSFERI I DONACIJE (13+14+15+16+17)	17.476.934	14.185.620	15.088.991	-2.387.943	86
13.Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	772.040	295.158	802.189	30.149	104
Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	772.040	295.158	802.189	30.149	104
14.Primljeni tekući transferi od odstalih nivoa vlasti	14.825.937	13.162.284	13.339.484	-1.486.453	90
Primljeni tekući transferi od odstalih nivoa vlasti	14.825.937	13.162.284	13.339.484	-1.486.453	90

15. Donacije	1.202.557	636.568	859.387	-343.170	71
Donacije	1.202.557	636.568	859.387	-343.170	71
16. Prijodi po osnovu zaostalih obaveza	676.400	91.610	87.931	-588.469	13
17. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	0	0	0	0	0
Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	0	0		0	0
Primljeni kapitalni od odstalih nivoa vlasti	0	0		0	0
Primljeni kapitalni transferi od nevladinih izvora	0	0		0	0
E. PRIMLJENE OTPLATE DANIH ZAJMOVA I POVRATA UČEŠĆA U KAPITALU (18)	2.634.700	3.257.821	2.904.227	269.527	110
18. Primici od finansijske imovine	2.634.700	3.257.821	2.904.227	269.527	110
Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlade	0	0		0	0
Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	1.122.000	1.209.391	1.328.294	206.294	118
Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	1.292.700	1.853.871	1.244.962	-47.738	96
Povrat od učešća u dionicama javnih preduzeća	0	0		0	0
Povrat od učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0		0	0
Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	220.000	194.559	330.971	110.971	150
Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	0	0	0	0	0
Višak primitaka od direktnog zaduživanja	13.704.500	0	0	-13.704.500	
I. PRIHODI I PRIMICI (A+B+C+D+E)	701.664.534	616.498.949	599.740.713	-	85
				101.923.821	

F. TEKUĆI RASHODI (1+2+3+4+5)	562.935.875	628.317.477	579.550.457	16.614.582	103
1. Plaće i naknade troškova zaposlenih	239.576.298	243.606.724	243.855.920	4.279.622	102
Bruto plaće i naknade	207.845.994	211.129.173	211.931.576	4.085.582	102
Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	31.730.304	32.477.551	31.924.344	194.040	101
2. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	24.192.075	24.452.209	24.503.891	311.816	101
3. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	51.961.017	59.345.697	52.052.012	90.995	100
Putni troškovi	771.382	747.866	593.193	-178.189	77
Izdaci za energiju	9.903.165	11.128.681	10.148.484	245.319	102
Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	4.928.689	4.719.111	5.078.012	149.323	103
Nabavka materijala i sitnog inventara	9.160.326	9.156.896	8.559.992	-600.334	93
Izdaci za usluge prevoza i goriva	1.892.012	1.929.286	1.781.302	-110.710	94
Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	2.046.308	2.496.332	2.070.936	24.628	101
Izdaci za tekuće održavanje	5.738.634	7.083.146	5.221.452	-517.182	91
Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	1.274.373	1.412.091	1.145.993	-128.380	90
Ugovorene i druge posebne usluge	16.246.128	20.672.288	17.452.648	1.206.520	107
4. Tekući transferi	243.750.385	297.493.767	255.726.506	11.976.121	105
Tekući transferi drugim nivoima vlasti	32.615.800	37.047.899	32.615.800	0	100
Tekući transferi pojedincima	78.515.776	83.709.465	80.290.763	1.774.987	102
Tekući transferi neprofitnim organizacijama	90.223.959	101.704.599	97.099.319	6.875.360	108
Subvencije javnim preduzećima	40.197.100	56.334.526	40.531.655	334.555	101
Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	0	0	0	0	0
Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
Tekući transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0
Drugi tekući transferi	2.197.750	18.697.278	5.188.969	2.991.219	236
5. Izdaci za kamate i ostale naknade	3.456.100	3.419.080	3.412.128	-43.972	99
Kamate na pozajmice primljene kroz državu	0	0		0	0
Izdaci za inostrane kamate	1.090.000	1.134.141	1.059.679	-30.321	97
Kamate na domaće pozajmljivanje	2.366.100	2.284.939	2.352.449	-13.651	99
Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	0			0	0
G. KAPITALNI IZDACI (6+7)	67.091.359	59.670.560	37.640.052	-29.451.307	56
6. Izdaci za nabavku stalnih sredstava	23.918.855	21.131.058	16.925.339	-6.993.516	71
Nabavka šuma, zemljišta i višegodišnjih zasada	10.000	248.798	0	-10.000	0
Nabavka građevina	7.558.016	1.189.984	3.616.383	-3.941.633	48
Nabavka opreme	5.033.768	3.701.645	3.057.853	-1.975.915	61
Nabavka ostalih stalnih sredstava	2.900.000	2.587.019	2.547.502	-352.498	88
Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	586.240	322.478	520.562	-65.678	89
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	7.830.831	13.081.134	7.183.039	-647.792	92
7. Kapitalni transferi	43.172.504	38.539.502	20.714.713	-22.457.791	48
Kapitalni transferi drugim nivoima vlade	3.778.800	2.073.080	2.741.600	-1.037.200	73

Kapitalni transferipojedincima i neprofitnim organizacijama	4.911.604	8.562.875	3.791.896	-1.119.708	77
Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	19.100.900	11.365.805	4.667.142	-14.433.758	24
Kapitalni transferi javnim preduzećima	15.381.200	16.537.742	9.514.075	-5.867.125	62
Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	0	0	0	0	0
Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
Kapitalni transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0
H. OSTALE ISPLATE (8)	2.902.700	2.415.000	2.234.000	-668.700	77
8. Izdaci za finansijsku imovinu	2.902.700	2.415.000	2.234.000	-668.700	77
Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	0	0		0	0
Pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	1.390.000	2.100.000	1.390.000	0	100
Pozajmljivanje javnim preduzećima	0	0		0	0
Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	0	0		0	0
Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0		0	0
Ostala domaća pozajmljivanja	1.512.700	315.000	844.000	-668.700	56
Pozajmljivanja u inostaranstvo		0	0	0	0
9. Tekuća rezerva	100.000		0	0	
Višak rashoda nad prihodima za 2012.godinu	98.124.600	7.203.959	0	0	
II. RASHODI PO EKONOMSKIM KATEGORIJAMA (F+G+H)	731.154.534	690.403.037	619.424.509	-	85
				111.730.025	

VIŠAK RASHODA NAD PRIHODIMA	29.490.000	73.904.088	19.683.796	-9.806.204	67
Višak rashoda pokriva se:				0	0
a) iz kredita			19.683.796	19.683.796	0
b) iz viška prihoda prošlih godina				0	0
c) ostalo		81.108.047		0	0
I. PRIMLJENI KREDITI I ZAJMOVI (10+11)	45.000.000	26.000.000	0	-45.000.000	0
10. Primici od dugoročnog zaduživanja	45.000.000	26.000.000	0	-45.000.000	0
Zajmovi primljeni kroz državu		0		0	0
Primici od inostranog zaduživanja		0		0	0
Primici od domaćeg zaduživanja	45.000.000	26.000.000	0	-45.000.000	0
11. Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
Zajmovi primljeni kroz državu		0		0	0
Primici od inostranog zaduživanja		0		0	0
Primici od domaćeg zaduživanja		0		0	0
J. OTPLATE PRIMLJENIH ZAJMOVA I KREDITA	15.510.000	12.349.657	15.492.035	-17.965	100
12. Izdaci za otplate dugova	15.510.000	12.349.657	15.492.035	-17.965	100
Otplate dugova primljenih kroz državu	0	0	0	0	0
Spoljne otplate	1.830.000	943.436	1.819.509	-10.491	99
Otplate domaćeg pozajmljivanja	13.680.000	11.406.221	13.672.526	-7.474	100
Otplate unutarnjeg duga		0		0	0
Otplate duga po izdatim garancijama		0		0	0
III. FINANSIRANJE (I - J)	29.490.000	13.650.343	-15.492.035	-44.982.035	-53

Konsolidovani Godišnji izvještaj o izvršenju Budžeta za 2013. godinu, ministar finansija Muhamed Kozadra je potpisao 28.02.2014. godine.

Vlada Kantona je 10.04.2014. godine donijela Odluku o usvajanju Godišnjeg obračuna Budžeta Kantona za fiskalnu 2013. godinu.

Bilans stanja na dan 31.12.2013. godine

Naziv institucije: **Kantona Sarajevo**

Opis	31.12.2012	31.12.2013	Procenat (3/2)
	1	2	3
A) Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	27.807.617	29.618.312	106,51
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	19.931.290	19.891.209	99,80
2.Vrijednosni papiri	0	0	0,00
3.Kratkoročna potraživanja	7.491.468	9.272.990	123,78
4.Kratkoročni plasmani	7.500	2.600	34,67
5.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	369.834	443.988	120,05
6.Zalihe materijala i robe	0	0	0,00
7.Zalihe sitnog inventara	0	0	0,00
8.Kratkoročna razgraničenja	7.525	7.525	100,00
B) Stalna sredstva (11+14+17+18)	478.740.595	389.187.478	81,29
9.Stalna sredstva	443.382.741	452.638.016	102,09
10.Ispravka vrijednosti	137.620.628	145.398.968	105,65
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	305.762.113	307.239.048	100,48
12.Dugoročni plasmani	32.741.997	32.346.210	98,79
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	2.837.534	2.833.857	99,87
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	29.904.463	29.512.353	98,69
15.Vrijednosni papiri	0	301.809	0,00
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	301.809	0,00
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	0,00
18.Dugoročna razgraničenja	143.074.019	52.436.077	36,65
UKUPNO AKTIVA:	506.548.212	418.805.790	82,68

C) Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	129.093.886	166.086.175	128,66
19.Kratkoročne tekuće obaveze	65.177.503	95.329.927	146,26
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	0,00
21.Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0,00
22.Obaveze prema djelatnicima	22.643.198	45.663.842	201,67
23.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	369.835	443.988	120,05
24.Kratkoročna razgraničenja	40.903.350	24.648.418	60,26
D) Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	142.697.058	135.516.477	94,97
25.Dugoročni krediti i zajmovi	142.697.058	135.516.477	94,97
26.Ostale dugoročne obaveze	0	0	0,00
27.Dugoročna razgraničenja	0	0	0,00
E) Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	234.757.268	117.203.138	49,93
28.Izvori stalnih sredstava	285.317.510	203.281.237	71,25
29.Ostali izvori sredstava	33.860.522	33.518.494	98,99
30.Izvori sredstava rezervi	0	0	0,00
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	13.703.797	0	0,00
32.Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	98.124.561	119.596.593	121,88
UKUPNO PASIVA:	506.548.212	418.805.790	82,68

Konsolidovani izvještaj Bilans stanja na dan 31.12. 2013. godinu, ministar finansija Muhamed Kozadra je potpisao 28.02.2014. godine.

Vlada Kantona je 10.04.2014. godine donijela Odluku o usvajanju Godišnjeg obračuna Budžeta Kantona za fiskalnu 2013. godinu.